

Documents

Gebbruikershandleiding

Documents: Gebruikershandleiding

publicatie datum maandag, 09. december 2024 Version 8.32.0

Copyright © Open-Xchange GmbH. Dit document is intellectueel eigendom van Open-Xchange GmbH.

Dit document mag geheel of gedeeltelijk gekopieerd worden zolang elke kopie deze copyright melding heeft. De informatie in dit boek is met de grootste zorg samengesteld. Toch kunnen foutieve gegevens niet worden uitgesloten. Open-Xchange GmbH, de auteurs en de vertalers zijn niet aansprakelijk voor mogelijke fouten en hun gevolgen. De namen van software en hardware die in deze handleiding gebruikt worden zijn mogelijk geregistreerde handelsmerken, ze worden gebruikt zonder garantie van vrije bruikbaarheid. Open-Xchange GmbH volgt in het algemeen de spelling van de producenten. De reproductie van merknamen, handelsnamen, logo's, enz. in dit boek (zelfs zonder speciale markering) kan in geen geval de zienswijze rechtvaardigen dat dergelijke namen vrij beschouwd kunnen worden (voor hetdoel van handelsmerk en merknaamregelgeving).

Inhoudsopgave

1 Over deze Documentatie	5
2 Eerste Stappen	7
2.1 Wat is het doel van Documents?	8
2.2 De Documents Componenten	9
2.2.1 De menubalk	10
2.2.2 De knop voor het aanmaken van nieuwe objecten	10
2.2.3 Recent documenten	10
2.2.4 Nieuw vanuit een sjabloon	11
2.3 De Documents Instellingen	12
3 Tekst	13
3.1 Het Tekst Bewerkvenster	14
3.1.1 Office menubalk	15
3.1.2 De Bestanden werkbalk	16
3.1.3 De Opmaak werkbalk	17
3.1.4 De Invoegen werkbalk	18
3.1.5 De Tabel werkbalk	19
3.1.6 De Afbeelding werkbalk	19
3.1.7 De Vorm werkbalk	20
3.1.8 De Controleer werkbalk	21
3.1.9 De liniaal	22
3.1.10 Het document scherm	22
3.2 Tekstdocumenten aanmaken	23
3.3 Tekstdocumenten openen	24
3.4 Tekstdocumenten bewerken	25
3.5 Tekstdocumenten Bewerken met een Nieuwe Naam	27
4 Rekenbladen	29
4.1 Het Rekenbladen Bewerkvenster	30
4.1.1 Office menubalk	31
4.1.2 De Bestanden werkbalk	32
4.1.3 De Opmaak werkbalk	33
4.1.4 De Gegevens werkbalk	33
4.1.5 De Invoegen werkbalk	34
4.1.6 De Rijen/Kolommen werkbalk	34
4.1.7 De Afbeelding werkbalk	34
4.1.8 De Vorm werkbalk	35
4.1.9 De Grafiek werkbalk	35
4.1.10 De Controleer werkbalk	36
4.1.11 De formulebalk	36
4.1.12 Het documentscherm	36
4.1.13 De rekenblad-tabbladen	37
4.2 Rekenbladen Aanmaken	38
4.3 Rekenbladen Openen	39
4.4 Rekenbladen Bewerken	41
4.5 Rekenbladen Bewerken met een Nieuwe Naam	42

5 Presentatie	43
5.1 De Presentatie Bewerkingspagina	44
5.1.1 Office menubalk	45
5.1.2 De Bestanden werkbalk	46
5.1.3 De Opmaak werkbalk	47
5.1.4 De Invoegen werkbalk	48
5.1.5 De Dia werkbalk	49
5.1.6 De Diavoorstelling werkbalk	49
5.1.7 De Tabel werkbalk	50
5.1.8 De Afbeelding werkbalk	50
5.1.9 De Vorm werkbalk	51
5.1.10 De Lijn werkbalk	51
5.1.11 De Controleer werkbalk	52
5.1.12 De zijbalk	52
5.1.13 Het documentscherm	52
5.2 Presentaties Maken	53
5.3 Presentaties Openen	54
5.4 Presentaties Bewerken	56
5.4.1 Presentaties Maken	57
5.4.2 Dia-inhoud bewerken	58
5.4.3 Dia-layout bewerken	59
5.5 Presentaties bewerken met een Nieuwe Naam	60
5.6 Een Presentatie geven	61
6 Sjablonen	63
6.1 Sjablonen gebruiken	64
6.2 Sjablonen maken	65
6.3 Sjablonen bewerken	66
6.4 Sjablonen beheren	67
7 Samenwerken	69
7.1 Documenten Delen	70
7.2 Samen documenten bewerken	71
7.3 Andere personen op de hoogte stellen	72
Register	73

---

1 Over deze Documentatie

De volgende informatie zal u helpen bij het beter benutten van de documentatie.

Voor welke Doelgroep is deze documentatie bedoeld?

Deze documentatie is bedoeld voor eindgebruikers die Office documenten willen maken en bewerken vanuit de groupware en deze vervolgens delen met anderen.

Welke aannamen zijn gemaakt voor deze documentatie?

Deze documentatie is geschreven in de veronderstelling dat de eindgebruiker bekend is met het bewerken van documenten in de typische Office applicaties.

Welke inhoud is in deze documentatie beschreven?

Deze documentatie bevat de volgende informatie:

- In [Eerste Stappen](#) vindt u een korte beschrijving van Documents.
- In [Tekst](#) vindt u instructies voor het gebruik van de Tekst app.
- In [Rekenbladen](#) vindt u instructies voor het gebruik van de Rekenbladen app.
- In [Presentatie](#) vindt u instructies voor het gebruik van de Presentatie app.
- In [Sjablonen](#) vindt u instructies voor het gebruik van de tekst- en rekenbladsjablonen.
- In [Samenwerken](#) vindt u notities en instructies voor het samenwerken met andere gebruikers.

Deze documentatie beschrijft een typische groupware installatie en configuratie. De geïnstalleerde versie van de groupware kan afwijken van deze beschrijving.

Overige Help

Een volledige handleiding voor de groupware kan u vinden in de Groupware Gebruikershandleiding.

---

2 Eerste Stappen

U zou deze onderwerpen eens moeten bekijken voordat u aan de slag gaat met Documents:

- [Wat is het doel van Documents? \(p. 8\)](#)
- [De Documents Componenten \(p. 9\)](#)

U kan ook naar deze onderwerpen kijken:

- [De Documents Instellingen \(p. 12\)](#)

2.1 Wat is het doel van Documents?

Documents biedt verschillende functies voor het bewerken van Office documenten vanuit de groupware. U kan Office documenten bewerken in Microsoft en OpenOffice formaat.

- U kan documenten maken met opgemaakte tekst voor uw correspondentie. Gebruik ook tabellen en afbeeldingen binnen deze documenten.
- Gebruik rekenbladen om met grafieken, rekenbladen en formules te werken.
- Maak en bewerk presentaties. Start de presentatie lokaal of on-line.
- Bewerk een document samen met andere gebruikers.
- U kan uw documenten e-mailen, met anderen of externe contacten delen of versleutelen, als deze functies zijn ingeschakeld tijdens de configuratie.
- Om uw documenten te beheren gebruikt u de Bestanden app.

Vanuit Documents heeft u de volgende apps beschikbaar:

- De [Tekst \[13\]](#) app voor het aanmaken en bewerken van tekst
- De [Rekenbladen \[29\]](#) app voor het aanmaken en bewerken van rekenbladen.
- De [Presentatie \[43\]](#) app voor het aanmaken en bewerken van presentaties.

2.2 De Documents Componenten

Leer over de componenten van de Tekst, Rekenbladen en Presentatie app gebruikersinterface en hoe ze te gebruiken:

De Tekst, Rekenbladen en Presentatie apps hebben hun eigen startpagina. Elke startpagina bevat de volgende elementen:

- [De menubalk](#)
- [De knop voor het aanmaken van nieuwe objecten](#)
- [Recent documenten](#)
- [Nieuw vanuit een sjabloon](#)

Verwante onderwerpen:

[Tekst \(p. 13\)](#)
[Rekenbladen \(p. 29\)](#)
[Presentatie \(p. 43\)](#)

2.2.1 De menubalk

Bevat de volgende onderdelen:

- **Zoek recente documenten** invoerveld. Zoekt in de lijst van recente documenten en documentsjablonen.
- Afhankelijk van de configuratie: **Belgeschiedenis** pictogram . Opent de belgeschiedenis, waar u alle gemaakte en gemiste oproepen kan zien. Als u op een item klikt wordt het scherm getoond om dit contact te bellen.
- **Vernieuwen** pictogram . Haalt nieuwe objecten van de server. Los van deze functie worden objecten vernieuwd met een bepaalde tijdsinterval.
- **Hulp** pictogram . Opent de online-hulp.
- Het **Documentinstellingen** pictogram . Opent het scherm om instellingen aan te passen.
- Het **Afmelden** pictogram. Uw profielfoto wordt gebruikt als pictogram. Opent een menu met de optie om af te melden.

Waarschuwing: Als u op dit menuitem klikt, zult u volledig uitgelogd worden op de groupware.

2.2.2 De knop voor het aanmaken van nieuwe objecten

Maakt een nieuw object aan. Als u klikt op het **Meer acties** pictogram , opent een menu met verdere functies:

- Opent een bestaand document
Open een lokaal sjabloon en voeg het toe aan de sjablonen
- maak een nieuw document
Afhankelijk van de configuratie: maak een nieuw versleuteld document aan
- stuur een nieuw e-mailbericht of maak een nieuwe afspraak zonder Documents te verlaten.

Verwante onderwerpen:

[Tekstdocumenten aanmaken \(p. 23\)](#)

[Rekenbladen Aanmaken \(p. 38\)](#)

[Presentaties Maken \(p. 53\)](#)

[Tekstdocumenten openen \(p. 24\)](#)

[Rekenbladen Openen \(p. 39\)](#)

[Presentaties Openen \(p. 54\)](#)

[Sjablonen maken \(p. 65\)](#)

2.2.3 Recent documenten

Toont een lijst recent geopende bestanden. De volgende functies zijn beschikbaar:

- Als u klikt op een document worden deze geopend.
- Het contextmenu van een document bevat functies voor het bewerken of downloaden van documenten en het organiseren van de lijst.

Verwante onderwerpen:

[Tekstdocumenten openen \(p. 24\)](#)

[Rekenbladen Openen \(p. 39\)](#)

[Presentaties Openen \(p. 54\)](#)

2.2.4 Nieuw vanuit een sjabloon

Bevat sjablonen voor verschillende documenten. De volgende functies zijn beschikbaar:

- Als u klikt op een sjabloon, wordt een nieuw document gemaakt. Het nieuwe document is een kopie van het sjabloon.
- Afhankelijk van de configuratie, bevat het context menu van een sjabloon functies voor het bewerken van het sjabloon en het aanmaken van documenten.
Afhankelijk van het soort sjabloon zijn de functies voor het bewerken van het sjabloon mogelijk niet beschikbaar.

Verwante onderwerpen:

[Tekstdocumenten aanmaken \(p. 23\)](#)

[Rekenbladen Aanmaken \(p. 38\)](#)

[Presentaties Maken \(p. 53\)](#)

2.3 De Documents Instellingen

De Documents instellingen opent u als volgt:

Afhankelijk van welke app je gebruikt, heb je de volgende opties:

- In een Documents app, klik op het **Documentinstellingen** pictogram aan de rechterkant van de menubalk.
Het *Documentinstellingen* scherm opent.
- In een andere app, klik op het **Instellingen** pictogram aan de rechterkant van de menubalk.
Klik op **Alle instellingen**.
Het *Instellingen* venster wordt geopend.
Klik op **Documenten** in het linkerpaneel.

De volgende opties zijn beschikbaar:

- [Maatvoeringen \(p. 12\)](#)
- [controleer continu op spelling \(p. 12\)](#)
- [gebruikerswoordenboek bewerken \(p. 12\)](#)
- [Taal van meldingen instellen \(p. 12\)](#)
- [Gebruik de App Suite thema in editors \(p. 12\)](#)
- [mijn sjabloonmappen \(p. 12\)](#)
- [algemene sjabloonmappen \(p. 12\)](#)

Maatvoeringen

Bepaalt de eenheden voor papierformaat, papiermarges, regelhoogte en kolombreedte.

controleer continu op spelling

Geeft aan of de spellingscontrole standaard ingeschakeld staat. U kunt deze optie ook in het documentscherm aan- of uitschakelen. Zie [De Controleer werkbalk \(p. 21\)](#)

gebruikerswoordenboek bewerken

Open het *Gebruikerswoordenboek* scherm. U kan woorden toevoegen aan, en verwijderen uit, het woordenboek.

Taal van meldingen instellen

Opent een scherm waarin u de taal kunt aangeven waarvoor u geen waarschuwingen wilt ontvangen voor missende spellingscontroles.

Gebruik de App Suite thema in editors

Bepaalt of het bewerksscherm voor teksten, rekenbladen en presentaties getoond worden in de kleuren die zijn gekozen in het groupware thema.

mijn sjabloonmappen

Toont uw sjabloonmappen. Maakt het mogelijk om sjabloonmappen toe te voegen of te verwijderen.

algemene sjabloonmappen

Toont de globale sjabloonmappen.

---

3 Tekst

Leer hoe u tekstdocumenten kunt aanmaken en wijzigen in de Tekst app.

Zo start u de Tekst app:

Klik op het **Alle Applicaties** pictogram ≡ in de menubalk. Klik op **Tekst** in de App Launcher.

De startpagina van de Tekst app wordt geopend in een nieuw browsertabblad.

Een algemene beschrijving van de startpagina kan u vinden in [De Documents Componenten \(p. 9\)](#).

Onderwerpen:

- [Het Tekst Bewerkvenster \(p. 14\)](#)
- [Tekstdocumenten aanmaken \(p. 23\)](#)
- [Tekstdocumenten openen \(p. 24\)](#)
- [Tekstdocumenten bewerken \(p. 25\)](#)
- [Tekstdocumenten Bewerken met een Nieuwe Naam \(p. 27\)](#)

Om tekstbestanden te zoeken of te beheren gebruikt u de Bestanden app.

3.1 Het Tekst Bewerkvenster

Als u een tekstdocument aanmaakt of een bestaand tekstdocument bewerkt, wordt het Tekst bewerkvenster geopend. Het bevat de volgende elementen:

- Een pictogram om het document te sluiten en terug te keren naar de startpagina van de Tekst app.
- De naam van het geselecteerde document. Om de naam te wijzigen, klikt u erop.
- [Office menubalk](#).
Bevat items voor het beheren van bestanden, opmaak, het invoegen van objecten en verschillende app- specifieke functies.
- Afhankelijk van waar op de Office menubalk u klikt wordt één van de volgende werkbalken getoond:
  - [De Bestanden werkbalk](#)
  - [De Opmaak werkbalk](#)
  - [De Invoegen werkbalk](#)
  - [De Tabel werkbalk](#)
Wordt getoond als u een tabel heeft geselecteerd.
  - [De Afbeelding werkbalk](#)
Wordt getoond als u een afbeelding heeft geselecteerd
  - [De Vorm werkbalk](#)
Wordt getoond als u een tekstvak of een vorm heeft geselecteerd.
  - [De Controleer werkbalk](#)
- [De liniaal](#)
- [Het document scherm](#)

Opmerking: Als u een smal scherm heeft, wordt een compacte werkbalk getoond. In de compacte werkbalk is een deel van de tekst vervangen door pictogrammen. Meerdere menu-elementen zijn samengevoegd in schuifbalken.

Zie ook:

[Tekstdocumenten bewerken \(p. 25\)](#)

3.1.1 Office menubalk

Bevat functies voor het weergeven van werkbalken, om wijzigingen ongedaan te maken, om te zoeken, voor het besturen van de weergave, voor het sluiten van het document.

Inhoud

- **Bestand.** Toont de Bestand werkbalk waarmee het mogelijk is bestandsfuncties uit te voeren.
- **Opmaak.** Toont de Opmaak werkbalk waarmee u opmaakfuncties kan toepassen.
- **Invoegen.** Toont de Invoegen werkbalk die het mogelijk maakt om tabellen, afbeeldingen, commentaar en andere elementen in te voegen in de tekst.
- **Controleer.** Toont de Controleer werkbalk waarmee het mogelijk is spellingscontrole- en wijzigingsfuncties te gebruiken.
- **Coderen** pictogram . Wordt getoond als u een gecodeerd document heeft geopend. Informatie over codering kan gevonden worden in de gebruikershandleiding van de groupware.
- Meldingen over het opslagproces. Meld of alle wijzigingen in het document zijn opgeslagen.
- **Herstel** pictogram . Maakt de laatste handeling ongedaan.
- **Terughalen** pictogram . Haalt de laatste herstelactie terug.
- **Zoeken** pictogram . Toont besturingselementen voor het zoeken naar of vervangen van tekst.
- **Overzicht.** Opent een menu met de volgende opties:
  - In- en uitzoomen van de tekst.
  - **Toon werkbalken** selectievak. Geeft aan of de werkbalken altijd worden getoond.
  - **Toon liniaal** selectievak. Geeft aan of een liniaal wordt getoond bovenaan het document.
  - **Commentaren weergeven** selectievakja. Geeft aan of het commentaarvenster naast het document wordt weergegeven.
  - **Toon medewerkers** selectievak Geeft aan of een lijst met auteurs van het document wordt getoond Deze functie wordt alleen getoond als u het document bewerkt met andere gebruikers.

Zie ook:

[De Bestanden werkbalk \(p. 16\)](#)

[De Opmaak werkbalk \(p. 17\)](#)

[De Invoegen werkbalk \(p. 18\)](#)

[De Controleer werkbalk \(p. 21\)](#)

[Tekstdocumenten bewerken \(p. 25\)](#)

[Samen documenten bewerken \(p. 71\)](#)

3.1.2 De Bestanden werkbalk

Inhoud

- **Nieuw.** Toont een werkbalk met de volgende functies.
  - maak een nieuw document
  - Afhankelijk van de configuratie: Maak nieuwe gecodeerde bestanden aan
  - **Recente documenten en sjablonen.** Sluit het Opmaakvenster. Toont de startpagina van de Tekst app.
- **Open document.** Toont een scherm om een bestaand document te openen. U kan het document openen in Bestanden of een lokaal bestand uploaden en openen.
- **Hernoem document** invoerveld. Toont de naam van het document. Om de naam aan te passen klikt u op de bestandsnaam.
- **Opslaan in Drive.** Opent een menu met de volgende opties:
  - **Opslaan als.** Slaat het geselecteerde document op onder een andere naam of in een andere map.
  - **Opslaan als (Gecodeerd).** Afhankelijk van de configuratie, zijn deze functies misschien niet beschikbaar. Informatie over coderen kan u vinden in de gebruikershandleiding van de groupware.
  - **Opslaan als sjabloon.** Slaat het geselecteerde document op als sjabloon.
  - **Exporteer als PDF.** Exporteer de geselecteerde documenten in PDF-formaat naar een Drive map.
  - **Automatisch Opslaan** selectievak. Geeft aan of de documenten automatisch opgeslagen worden met reguliere intervallen.
- **Pagina-instellingen** pictogram . Opent een venster met hulpmiddelen voor pagina-instellingen.
  - Standaardwaarden voor papierformaat, paginaoriëntatie en paginamarges
  - Invoervelden voor papierformaat en papiermarges
- **Downloaden** pictogram . Downloadt het geselecteerde document.
- **Afdrukken als PDF** pictogram . Maakt een PDF-versie van het huidige document.
- **Verzenden als e-mailbericht** pictogram . Opent een menu met de volgende opties:
  - **Document toevoegen aan e-mailbericht.** Stuurt het gekozen document als een e-mailbijlage.
  - **Als PDF toevoegen aan e-mailbericht.** Stuurt het gekozen document als een e-mailbijlage in PDF-formaat.
  - **Verzend inhoud als e-mail.** Stuurt de opgemaakte inhoud van het huidige document als een e-mailbericht in HTML-formaat.
- **Delen / Rechten** pictogram . Opent het delen scherm waarmee u het document kan delen met andere personen met lees- of bewerkrechten.

Opmerking: Als u een gecodeerd bestand opent, zijn se volgende functies niet beschikbaar: Verzenden als e-mail en Delen.

Zie ook:

[Office menubalk \(p. 15\)](#)

[Tekstdocumenten bewerken \(p. 25\)](#)

3.1.3 De Opmaak werkbalk

Inhoud

- tekenopmaak hulpmiddelen
  - font familie, lettergrootte
  - nadruk
  - meer fontstijlen, opmaak wissen
  - Tekstkleur, markeerkleur
  - opmaak plakken
- alineapmaak
  - alinea uitlijning, regelafstand, paragraafafstand
  - alineaopvulkleur, alinearand
  - alineaopmaak, nieuwe stijl aanmaken
  - Opsommingstekens, genummerdlijst, degradeer één niveau, promoveer één niveau

Zie ook:

[Office menubalk \(p. 15\)](#)

[Tekstdocumenten bewerken \(p. 25\)](#)

3.1.4 De Invoegen werkbalk

Inhoud

- **Rekenblad.** Voegt een rekenblad in. U kan het aantal regels en kolommen opgeven bij het invoegen.
- **Afbeelding** Opent een scherm voor het invoegen van een afbeelding.
U kan de afbeelding openen in Bestanden of een lokale afbeelding uploaden.
- **Tekstvak.** Voegt een tekstvak in.
Een tekstvak is een rechthoek met een rand, een achtergrond en een tekst. Gelijk aan vormen kan u een tekstvak verplaatsen, draaien en aanpassen.
- **Vorm.** Opent een menu met functies voor het invoegen van vormen.
Een vorm bestaat uit een vak en een achtergrond. Veel vormen bevatten tekst welke aangepast kan worden.
- **Commentaar invoegen.** Voegt een opmerking toe aan de cursorpositie of aan de huidige selectie. Commentaren worden weergegeven aan de rechterrاند in het opmerkingengebied of in tekstballonnen. Naast de commentaartekst bevat een commentaar het volgende:
  - de naam van de auteur
  - de aanmaak datum en tijd van het commentaar
  - pictogrammen voor het beantwoorden, bewerken of verwijderen van het commentaarDe functies voor het invoegen van commentaar kan u ook vinden in de Controleer werkbalk. Functies voor het verbergen en tonen van commentaar kan u vinden in de Controleer werkbalk.
- **Hyperlink.** Opent een scherm voor het invoegen of bewerken van hyperlinks.
- **Tabstop, Regeleinde, Pagina-einde** Voegt het overeenkomstige opmaakelement in.
- **Kop- en voettekst.** Opent een gebied aan de bovenkant van de pagina waar u de koptekst kan ingeven. Meer elementen worden getoond onder de kop.
  - **Koptekst.** Opent een menu met de volgende opties:
    - Instellingen die het mogelijk maken om op te geven hoe verschillende kopteksten gebruikt moeten worden voor verschillende delen van het document.
Afhankelijk van de gekozen instelling, verandert de tekst op de knop.
    - Verwijder alle kop- en voetteksten uit het gehele document.
  - **Ga naar de voettekst.** Opent een gebied aan de onderkant van de pagina waar u de voettekst kan ingeven.
  - **Sluiten.** Stopt het bewerken van de kop- of voettekst.
- **Veld.** Opent een menu voor het invoegen van velden:
  - paginanummer, aantal pagina's
  - Huidige tijd of datum
  - document naam of auteurOm de opmaak van de inhoud van een veld in te stellen, klikt u op het veld.
- **Inhoudsopgave.** Opent een menu met functies voor het invoegen van een inhoudsopgave:
Om een bestaande inhoudsopgave aan te passen gebruikt u het contextmenu.
- **AI-integratie** pictogram . Opent een menu met functies voor het gebruik van de AI-integratie:
  - tekst genereren
  - tekst herformuleren
  - tekst samenvatten
  - tekst vertalenOpmerking: Afhankelijk van de configuratie is de AI-integratie mogelijk niet beschikbaar.

Zie ook:

[Office menubalk \(p. 15\)](#)

[De Controleer werkbalk \(p. 21\)](#)

[Tekstdocumenten bewerken \(p. 25\)](#)

3.1.5 De Tabel werkbalk

Als de cursor in een tabel staat wordt de Tabel werkbalk getoond.

Inhoud

- invoegen rij, verwijder geselecteerde rijen, kolommen invoegen, verwijder geselecteerde kolommen
- tabel splitsen
- selecteer de alinea uitlijning binnen een cel
- selecteer cel-vulkleur, selecteer cel-rand, selecteer cel-randdikte
- Wijs tabelstijl toe. Een tabelstijl bestaat uit voorgedefinieerde celranden en vulkleuren voor een specifieke tabel cel en rijen.

Zie ook:

[Het Tekst Bewerkvenster \(p. 14\)](#)

[Tekstdocumenten bewerken \(p. 25\)](#)

3.1.6 De Afbeelding werkbalk

Als een afbeelding is geselecteerd wordt de Afbeelding werkbalk getoond.

Inhoud

- Verwijder afbeelding
- Pas de randstijl en kleur van de rand van het afbeeldingsvak aan.
- **Bijsnijden**. Opent een menu met de volgende opties:
  - Gebruik een vak om de afbeelding bij te snijden, De breedte en hoogte van de afbeelding en het vak kunnen apart aangepast worden.
  - Verschaal de afbeelding om het vak volledig te vullen. De hoogte-breedte verhouding blijft hetzelfde. De afbeelding kan bijgesneden zijn.
  - Verschaal de afbeelding om het vak volledig te vullen. De hoogte-breedte verhouding blijft hetzelfde. Er kan witruimte overblijven in het vak.
  - Stel de grootte en de positie van de afbeelding en het vak aan met een numerieke waarde.
- **Opmaak kopiëren**. Zet de randstijl en kleur over naar een andere afbeelding.
- **Uitlijning**. Opent een menu waarmee u de manier waarop de afbeelding worden vastgezet kan aanpassen.
- **Positie**. Als de afbeelding is geankerd aan een alinea of een pagina kan u de tekstomloop opgeven.
- **Ordenen**. Opent een menu met de volgende opties:
  - Bepaal de stapelvolgorde van objecten die elkaar overlappen.
  - Draai of spiegel objecten

Zie ook:

[Het Tekst Bewerkvenster \(p. 14\)](#)

[Tekstdocumenten bewerken \(p. 25\)](#)

3.1.7 De Vorm werkbalk

Als een tekstvak of een vorm is geselecteerd wordt de Vorm werkbalk getoond.

Inhoud

- Vorm invoegen
- Verwijder object
- Pas de randstijl en kleur van de rand van het objectvak aan
- Pas de achtergrondkleur van de objectinhoud aan
- **Opmaak kopiëren.** Zet de randstijl en kleur over naar een ander object.
- **Uitlijning.** Opent een menu waarmee u de manier waarop de afbeelding worden vastgezet kan aanpassen.
- **Positie.** Als de afbeelding is geankerd aan een alinea of een pagina kan u de tekstomloop opgeven.
- **Ordenen.** Opent een menu met de volgende opties:
  - Bepaal de stapelvolgorde van objecten die elkaar overlappen.
  - Draai of spiegel objecten
- **Tekst uitlijnen.** Opent een menu waarmee u de uitlijning van tekst binnen het object kan aanpassen.
- **Automatisch aanpassen** selectievak. Bepaalt of de objecthoogte automatisch wordt aangepast aan de inhoud.

Zie ook:

[Het Tekst Bewerkvenster \(p. 14\)](#)

[Tekstdocumenten bewerken \(p. 25\)](#)

3.1.8 De Controleer werkbalk

Inhoud

- **Controleer continu op spelling** pictogram. Activeert de spellingscontrole terwijl u de tekst invoert. U kunt het context menu gebruiken om woorden toe te voegen die als onbekend gemarkeerd staan in het gebruikerswoordenboek
Functies voor het aanpassen van het woordenboek vindt u in de Documents instellingen.
- Selectie van de taal van het document of van de gekozen paragraaf.
- **Vertalen**. Opent een dialoogvenster om de tekst te vertalen met behulp van de AI-integratie. Opmerking: Afhankelijk van de configuratie is de AI-integratie mogelijk niet beschikbaar.
- **Wijzigingen bijhouden**. Schakelt het bijhouden van wijzigingen in of uit. Meer elementen voor het verwerken van wijzigingen zijn beschikbaar:
  - **Accepteer**. Accepteer de geselecteerde wijzigingen of alle wijzigingen.
  - **Afwijzen**. Wijs de geselecteerde wijzigingen af of wijs alle wijzigingen af.
  - **Terug, Volgende**. Selecteer de vorige of volgende wijziging.
- **Commentaar invoegen**. Voegt een commentaarveld in op de plek van de cursorpositie of de huidige selectie. Een commentaarveld wordt getoond in de rechtermarge in het opmerkingengebied of in tekstballonnen. Naast de tekst van het commentaar bevat het ook:
  - de naam van de auteur
  - de aanmaakdatum of -tijd van het commentaar
  - pictogrammen voor het beantwoorden of verwijderen van het commentaarDe functie voor het invoegen van commentaar kan u ook vinden in de Invoegen werkbalk.
- **Opmaak**. Opent een menu met functies voor het besturen van de commentaarweergave.
  - Markeer het huidige commentaar of alle commentaren
  - Toon commentaar als tekstballonnen
  - Toon geen commentaren
  - Toon alleen commentaren van een specifieke auteur, toon commentaar van elke auteur
- **Terug**. Ga naar het vorige commentaar.
- Klik op **Volgende**. Selecteer het volgende commentaar.
- **Verwijder alle commentaren**. Verwijdert alle commentaren uit het document.

Zie ook:

[De Documents Instellingen \(p. 12\)](#)

[Office menubalk \(p. 15\)](#)

[De Documents Instellingen \(p. 12\)](#)

[De Invoegen werkbalk \(p. 18\)](#)

[Tekstdocumenten bewerken \(p. 25\)](#)

3.1.9 De liniaal

Inhoud

- De document marges
- Hulpmiddelen voor het aanpassen van de uitlijning van geselecteerde alinea's, tekstvakken of tabelcellen
U kan de markeringen gebruiken om dit aan te passen: links inspringen, rechts inspringen of de eerste regel inspringen
Als u dubbelklikt op een markering, wordt een scherm geopend om het inspringen in te stellen door de waarden aan te passen.

Zie ook:

[Het Tekst Bewerkvenster \(p. 14\)](#)

[Tekstdocumenten bewerken \(p. 25\)](#)

3.1.10 Het document scherm

In het documentscherm kan u de inhoud van het document maken en bewerken.

Zie ook:

[Het Tekst Bewerkvenster \(p. 14\)](#)

[Tekstdocumenten bewerken \(p. 25\)](#)

3.2 Tekstdocumenten aanmaken

U heeft de volgende mogelijkheden:

- Tekstdocument aanmaken op de startpagina van de Tekst app. U kan ook een sjabloon gebruiken.
- tekstdocument aanmaken in de tekstbewerkingsvensters
U kan deze optie gebruiken als u momenteel een document aan het bewerken bent.
- tekstdocument aanmaken in de Bestanden app

Informatie over het maken van gecodeerde documenten kan gevonden worden in de gebruikershandleiding van de groupware in het hoofdstuk gegevenscodering.

Een nieuw tekstdocument aanmaken op de startpagina van de Tekst app gaat als volgt:

1. Als u een nieuw tekstdocument zonder sjabloon wilt maken, klikt u op het **Meer acties** pictogram in de knop voor het maken van objecten. Klik op **Nieuw tekstdocument**.
Om een sjabloon te gebruiken, gebruikt u één van de volgende methoden:
  - Klikt u op een sjabloon in **Nieuw vanuit een Sjabloon**.
  - Open het context menu van een sjabloon. Selecteer **Nieuw vanuit sjabloon**.Het document wordt getoond op de *naamloos* pagina.
2. Klik op **Zonder naam** in de menubalk. Geef een naam.

Een nieuw tekstdocument aanmaken in het tekstbewerkingsvenster gaat als volgt:

1. Klik op **Nieuw** in de **Bestand** werkbalk. Klik op **Tekstdocument**.
2. Klik op **Zonder naam** in de menubalk. Geef een naam.

Een nieuw tekstdocument aanmaken in de Bestanden app gaat als volgt:

1. In de mapweergave van de Bestandenapp opent u een map waarvoor u de machtigingen hebt om objecten te maken.
2. Om een nieuw tekstdocument te maken zonder sjabloon klikt u op **Nieuw**. Klik op **Nieuw tekstdocument**.
Om een sjabloon te gebruiken, gebruikt u één van de volgende methoden:
  - Dubbelklik op het sjabloon.
  - Selecteer een sjabloon. Klik op het **Nieuw vanuit sjabloon** pictogram in de werkbalk.
  - Open de sjabloon in de Viewer. Klik op het **Nieuw vanuit sjabloon** pictogram .
3. Klik op **Zonder naam** in de menubalk. Geef een naam.

Om het document te sluiten en terug te keren naar de startpagina van de Tekst app klikt u op het pictogram links in het menu.

Gebruikersinterface:

- [De knop voor het aanmaken van nieuwe objecten \(p. 10\)](#)
- [Nieuw vanuit een sjabloon \(p. 11\)](#)

Zie ook:

- [Tekstdocumenten openen \(p. 24\)](#)
- [Sjablonen gebruiken \(p. 64\)](#)
- [Tekstdocumenten bewerken \(p. 25\)](#)
- [Tekstdocumenten Bewerken met een Nieuwe Naam \(p. 27\)](#)

3.3 Tekstdocumenten openen

U kan tekstdocumenten openen die zijn opgeslagen in Bestanden of op een lokale schijf. U heeft de volgende opties:

- open een tekstdocument op de startpagina van de Tekst app
- maak een tekstdocument in het tekstbewerkingsvenster
- open een tekstdocument in de Bestanden app

Informatie over het maken van gecodeerde bestanden kan gevonden worden in de gebruikershandleiding van de groupware in het hoofdstuk gegevenscodering.

Het openen van een tekstdocument op de startpagina van de Tekst app gaat als volgt:

1. Klik op het **Meer acties** pictogram $\vee$ in de knop voor het aanmaken van objecten. Klik op **Document openen**. Het venster *Document openen* wordt geopend.
2. Gebruik één van de volgende methoden:
  - Het openen een document dat in Bestanden staat. Selecteer een document. Klik op **Openen**.
  - Om een lokaal opgeslagen bestand te openen, selecteert u een Bestanden map waarin u rechten heeft om objecten te maken. Klik op **Upload lokaal bestand**. Selecteer een document. Resultaat: Het document is geüpload naar Bestanden. Daarna wordt het document geopend.

Opties:

- Om regelmatig gebruikte documenten te openen klikt u op een document in **Recente documenten**. U kan ook het context menu van een document openen. Selecteer **Bewerken**.
- Tip: U kan het contextmenu gebruiken om documenten te verwijderen uit de lijst van recent geopende documenten.

Een tekstdocument openen in de tekstbewerkingsvenster gaat als volgt:

1. Klik op **Open Document** in de **Bestand** werkbalk. Het *Open Document* scherm opent.
2. Gebruik één van de volgende methoden:
  - Het openen een document dat in Bestanden staat. Selecteer een document. Klik op **Openen**.
  - Om een lokaal opgeslagen bestand te openen, selecteert u een Bestanden map waarin u rechten heeft om objecten te maken. Klik op **Upload lokaal bestand**. Selecteer een document. Resultaat: Het document is geüpload naar Bestanden. Daarna wordt het document geopend.

Het openen van een tekstdocument in de Bestanden app gaat als volgt:

Gebruik één van de volgende methoden:

- Selecteer een tekstdocument. Klik op het **Bewerken** pictogram ✎ in de werkbalk.
- Dubbelklik op een tekstdocument.
- Selecteer **Bewerken** vanuit het contextmenu.
- Open het tekstdocument in de Viewer. Klik op het **Wijzigen** pictogram ✎ .

Gebruikersinterface:

- [De knop voor het aanmaken van nieuwe objecten \(p. 10\)](#)
- [Recent documenten \(p. 10\)](#)
- [Nieuw vanuit een sjabloon \(p. 11\)](#)

Zie ook:

- [Tekstdocumenten aanmaken \(p. 23\)](#)
- [Tekstdocumenten bewerken \(p. 25\)](#)
- [Tekstdocumenten Bewerken met een Nieuwe Naam \(p. 27\)](#)

3.4 Tekstdocumenten bewerken

U heeft de volgende opties:

- bewerk tekst, tekens opmaken, paragrafen opmaken
- voeg verschillende elementen in, zoals tabellen, afbeeldingen, tekstvakken, kop- en voetteksten of paginanummer.
- controleer spelling, gebruik commentaar
- downloaden of afdrukken van het geselecteerde document of verzenden in een e-mailbericht
- zoek en vervang tekst
- gebruik van AI-functies voor het genereren en bewerken van tekst
Opmerking: Afhankelijk van de configuratie is de AI-integratie mogelijk niet beschikbaar.

Opmerking: Om een document te bewerken, moet u bewerkrechten hebben voor de Bestanden map welke het document bevat.

Zo bewerkt u een tekstdocument:

1. Maak een nieuw tekstdocument of open een bestaand tekstdocument.
2. Om het document te bewerken gebruikt u de normale technieken die u ook in andere Office-applicaties gebruikt:
  - Om tekens en alinea's op te maken of om cellen te bewerken gebruikt u de [Formateer werkbalk \[17\]](#).
  - Om het klembord te gebruiken gebruikt u het contextmenu of de toetscombinaties voor uw systeem.
  - Om een nieuwe paragraafstijl te maken vanuit de paragraaf onder de cursor, selecteert u **Nieuwe stijl aanmaken** vanuit **Paragraafstijl**.
  - Om verscheidene elementen in te voegen, gebruikt u de [Invoegen werkbalk \[18\]](#). De volgende elementen kunnen worden ingevoegd:
    - tabel, afbeelding, tekstvak, commentaar, link
    - tabstop, regeleinde, paginaeinde
    - kop- en voettekst
    - velden met automatisch aangemaakte inhoud zoals auteur, bestandsnaam, datum, tijd, paginanummer of aantal pagina's
Om de inhoud van een veld aan te passen klikt u in het veld. Afhankelijk van het veld zijn verschillende bewerkingsopties beschikbaar.
    - Inhoudsopgave
Gebruik het contextmenu in de inhoudsopgave te verversen als er aanpassingen zijn geweest in de tekst, of de layout van de inhoudsopgave is aangepast.
    - commentaar
Om commentaar te tonen of bewerken gebruikt u de [Controleer werkbalk \[21\]](#).
  - Om spelling te controleren, wijzigingen te volgen of commentaar te beheren, gebruikt u de [Controleer werkbalk \[21\]](#).
  - Om tekst te genereren, herformuleren, samenvatten of vertalen kunt u de AI-integratiefuncties gebruiken in de [Invoegen werkbalk \[18\]](#).
Opmerking: Afhankelijk van de configuratie is de AI-integratie mogelijk niet beschikbaar.

Tip: Veel functies kunnen ook direct worden geactiveerd vanuit het contextmenu.

Opmerking: Alle wijzigingen worden direct opgeslagen.
3. Voor het zoeken en vervangen van tekstelementen, klikt u op het **Zoeken** pictogram aan de rechterzijde van de Office menubalk. Besturingselementen voor het zoeken en vervangen worden getoond.
4. Om het tekstdocument te hernoemen, op te slaan, te downloaden, af te drukken of te e-mailen, gebruikt u de functies in de [Bestand werkbalk \[16\]](#).
5. Om de bewerking af te ronden en het tekstdocument te sluiten, heeft u de volgende mogelijkheden:
  - Klik op het pictogram links in de menubalk.
  - Klik op **Nieuw** in de **Bestand** werkbalk. Klik op **Recente documenten en sjablonen**.

Gebruikersinterface:

[Het Tekst Bewerkvenster \(p. 14\)](#)

Zie ook:

[Tekstdocumenten aanmaken \(p. 23\)](#)

[Tekstdocumenten openen \(p. 24\)](#)

[Tekstdocumenten Bewerken met een Nieuwe Naam \(p. 27\)](#)

3.5 Tekstdocumenten Bewerken met een Nieuwe Naam

U kunt een nieuw document maken als kopie van een bestaand document. U heeft de volgende opties:

- Bewerk een recent gebruikt document onder een nieuwe naam
- Bewerk elk document onder een nieuwe naam

Een recent gebruikt document onder een nieuwe naam bewerken gaat als volgt:

1. In de Tekst app kan u het contextmenu van een document openen vanuit **Recente Documenten**. Selecteer **Bewerk als nieuw**. Het document wordt geopend om te bewerken.
2. Klik op **zonder naam** in de menubalk of de **Bestanden** werkbalk. Geef een naam.
Nu kan u de inhoud aanmaken en bewerken.

Zo bewerkt u een document met een nieuwe naam:

1. Start de Bestanden app.
2. Open een map met bestanden vanuit het mappenoverzicht.
3. Selecteer een document. Klik het **Meer acties** pictogram ... in de werkbalk. Selecteer **Bewerk als nieuw**. Het document wordt geopend om te bewerken.
4. Klik op **zonder naam** in de menubalk of de **Bestanden** werkbalk. Geef een naam.
Nu kan u de inhoud aanmaken en bewerken.

Gebruikersinterface:

- [Recent documenten \(p. 10\)](#)
- [Het Tekst Bewerkvenster \(p. 14\)](#)

Zie ook:

- [Tekstdocumenten aanmaken \(p. 23\)](#)
- [Tekstdocumenten openen \(p. 24\)](#)
- [Tekstdocumenten bewerken \(p. 25\)](#)

---

4 Rekenbladen

Leer hoe u rekenbladen kunt aanmaken en wijzigen in de Rekenbladen app.

Zo start u de Rekenbladen app:

Klik op het **Alle applicaties** pictogram ≡ in de menubalk. Klik op **Rekenbladen** in de App Launcher.

De startpagina van de Rekenbladen app wordt geopend in een nieuw browsertabblad.

Een algemene beschrijving van de startpagina kan u vinden in [De Documents Componenten \(p. 9\)](#).

Onderwerpen:

- [Het Rekenbladen Bewerkvenster \(p. 30\)](#)
- [Rekenbladen Aanmaken \(p. 38\)](#)
- [Rekenbladen Openen \(p. 39\)](#)
- [Rekenbladen Bewerken \(p. 41\)](#)
- [Rekenbladen Bewerken met een Nieuwe Naam \(p. 42\)](#)

Om rekenbladen te zoeken of te beheren gebruikt u de Bestanden app.

4.1 Het Rekenbladen Bewerkvenster

Als u een rekenblad aanmaakt of een bestaand rekenblad bewerkt, wordt het Rekenbladen bewerkvenster geopend. Het bevat de volgende elementen:

- Een pictogram om het document te sluiten en terug te keren naar de startpagina van de Rekenbladen app.
- De naam van het geselecteerde document. Om de naam te wijzigen, klikt u erop.
- **Office menubalk.**
Bevat items voor het beheren van bestanden, opmaak, het invoegen van objecten en verschillende app-specifieke functies.
- Afhankelijk van waar op de Office menubalk u klikt wordt één van de volgende werkbalken getoond:
  - [De Bestanden werkbalk](#)
  - [De Opmaak werkbalk](#)
  - [De Gegevens werkbalk](#)
  - [De Invoegen werkbalk](#)
  - [De Rijen/Kolommen werkbalk](#)
  - [De Afbeelding werkbalk.](#)
Wordt getoond als u een afbeelding heeft geselecteerd.
  - [De Vorm werkbalk.](#)
Wordt getoond als u een vorm heeft geselecteerd
  - [De Grafiek werkbalk.](#)
Wordt getoond als u een grafiek heeft geselecteerd.
  - [De Controleer werkbalk](#)
Opmerking: Deze werkbalk zal niet beschikbaar zijn als het rekenblad is opgeslagen in .odf-formaat en geen commentaar bevat.
- [De formulebalk](#)
- [Het documentscherm](#)
- [De rekenblad-tabbladen](#)

Opmerking: Als u een smal scherm heeft, wordt een compacte werkbalk getoond. In de compacte werkbalk is een deel van de tekst vervangen door pictogrammen. Meerdere menu-elementen zijn samengevoegd in schuifbalken.

Zie ook:

[Rekenbladen Bewerken \(p. 41\)](#)

4.1.1 Office menubalk

Bevat functies voor het weergeven van werkbalken, om wijzigingen ongedaan te maken, om te zoeken, voor het besturen van de weergave, voor het sluiten van het document.

Inhoud

- **Bestand.** Toont de Bestand werkbalk waarmee het mogelijk is bestandsfuncties uit te voeren.
- **Opmaak.** Toont de Opmaak werkbalk waarmee u opmaakfuncties kan toepassen.
- **Gegevens.** Toont de Gegevens werkbalk waarmee u gegevens kan sorteren en filteren.
- **Invoegen.** Toont de Invoegen werkbalk die het mogelijk maakt om formules, functies, grafieken en andere elementen te voegen in het rekenblad.
- **Rijen/Kolommen.** Toont de Rijen/Kolommen werkbalk die het mogelijk maakt functies te gebruiken voor het bewerken van rijen en kolommen.
- **Controleer.** Toont de controleer-werkbalk waarmee u hulpmiddelen kunt gebruiken voor het bijhouden van wijzigingen.
Opmerking: Deze werkbalk is niet beschikbaar als u het document opslaat in het odf formaat en geen commentaar bevat.
- **Coderen** pictogram . Wordt getoond als u een gecodeerd document heeft geopend. Informatie over codering kan gevonden worden in de gebruikershandleiding van de groupware.
- Meldingen over het opslagproces. Meld of alle wijzigingen in het document zijn opgeslagen.
- **Herstel** pictogram . Maakt de laatste handeling ongedaan.
- **Terughalen** pictogram . Haalt de laatste herstelactie terug.
- **Zoeken** pictogram . Toont besturingselementen voor het zoeken naar of vervangen van tekst.
- **Overzicht.** Opent een menu met de volgende opties:
  - In- en uitzoomen van het rekenblad.
  - **Splits tabel** knop. Splitst het blad boven en links van de huidige cursorpositie.
  - **Bevries blad** knop. Bevries de rijen boven en de kolommen links van de cursor.
  - **Toon werkbalken** selectievak. Geeft aan of de werkbalken altijd worden getoond.
  - **Toon medewerkers** selectievak Geeft aan of een lijst met auteurs van het document wordt getoond Deze functie wordt alleen getoond als u het document bewerkt met andere gebruikers.
  - **Toon rasterlijnen** selectievak. Geeft aan of de rasterlijnen worden getoond.
  - **Toon tabbladen** selectievak. Geeft aan of tabbladen voor extra werkbladen worden getoond onder het rekenblad.

Zie ook:

- [De Bestanden werkbalk \(p. 32\)](#)
- [De Opmaak werkbalk \(p. 33\)](#)
- [De Gegevens werkbalk \(p. 33\)](#)
- [De Invoegen werkbalk \(p. 34\)](#)
- [De Rijen/Kolommen werkbalk \(p. 34\)](#)
- [Rekenbladen Bewerken \(p. 41\)](#)
- [Samen documenten bewerken \(p. 71\)](#)

4.1.2 De Bestanden werkbalk

Inhoud

- **Nieuw.** Toont een werkbalk met de volgende functies.
  - een nieuw document maken
  - Afhankelijk van de configuratie: maak nieuwe versleutelde documenten aan
  - **Recente documenten en sjablonen.** Sluit het Opmaakvenster. Toont de startpagina van de Rekenbladen app.
- **Open document.** Toont een scherm om een bestaand document te openen. U kan het document openen in Bestanden of een lokaal bestand uploaden en openen.
- **Hernoem document** invoerveld. Geeft de naam van het document weer. Klik op de bestandsnaam om deze aan te passen.
- **Opslaan in Drive.** Opent een menu met de volgende opties:
  - **Opslaan als.** Slaat het geselecteerde document op onder een andere naam of in een andere map.
  - **Opslaan als (Gecodeerd).** Afhankelijk van de configuratie, zijn deze functies misschien niet beschikbaar. Informatie over coderen kan u vinden in de gebruikershandleiding van de groupware.
  - **Opslaan als sjabloon.** Slaat het geselecteerde document op als sjabloon.
  - **Exporteer als PDF.** Exporteer de geselecteerde documenten in PDF-formaat naar een Drive map.
  - **Automatisch Opslaan** selectievlak. Geeft aan of de documenten automatisch opgeslagen worden met reguliere intervallen.
- **Downloaden** pictogram . Downloadt het geselecteerde document.
- **Afdrukken als PDF** pictogram . Maakt een PDF-versie van het huidige document.
- **Verzenden als e-mailbericht** pictogram . Verzendt het geselecteerde document als e-mailbijlage.
- **Delen / Rechten** pictogram . Opent het delen scherm waarmee u het document kan delen met andere personen met lees- of bewerkrechten.

Opmerking: Als u een gecodeerd bestand opent, zijn se volgende functies niet beschikbaar: Verzenden als e-mail en Delen.

Zie ook:

[Office menubalk \(p. 31\)](#)

[Rekenbladen Bewerken \(p. 41\)](#)

4.1.3 De Opmaak werkbalk

Inhoud

- tekenopmaak hulpmiddelen
  - font familie, lettergrootte
  - nadruk
  - meer fontstijlen, opmaak wissen
  - Opmaak plakken
  - tekstkleur
  - achtergrond kleur
- celopmaak
  - horizontale en verticale uitlijning, automatische tekstterugloop, het samenvoegen en splitsen van cellen.
  - valutaopmaak in procenten
  - Nummeropmaak. Beschrijft de opmaak van de inhoud van de cel, bijvoorbeeld: een nummer.
  - Opmaak codes. Geeft de specifieke opmaak, bijvoorbeeld het aantal cijfers achter de komma.
  - celranden, randstijl, randkleur
  - celstijl

Zie ook:

[Office menubalk \(p. 31\)](#)

[Rekenbladen Bewerken \(p. 41\)](#)

4.1.4 De Gegevens werkbalk

Inhoud

- sorteer de geselecteerde cellen
- filter de geselecteerde cellen
- Aanmaken, bewerken of tonen van benoemde reeksen. Binnen formules kunnen benoemde reeksen worden gebruikt in plaats van de originele cel-adressen.
- **Celbescherming, Opent een menu waarmee u de volgende eigenschappen van de geselecteerde cel kan aanpassen**
  - Bescherm de cellen tegen aanpassen
  - Verberg cellenDeze eigenschappen worden actief als u cellen beschermt. Om dit te doen gebruikt u het rekenblad tabblad onder het documentscherm.

Zie ook:

[Office menubalk \(p. 31\)](#)

[De rekenblad-tabbladen \(p. 37\)](#)

[Rekenbladen Bewerken \(p. 41\)](#)

4.1.5 De Invoegen werkbalk

Inhoud

- **Sum.** Berekent het totaal van de geselecteerde cellen.
- **Functie.** Door hier op te klikken wordt het functie invoegen scherm geopend. Het scherm toont de beschikbare functies. Door op een functie te klikken wordt de omschrijving getoond.
- **Hyperlink.** Opent een scherm voor het invoegen of bewerken van hyperlinks.
- **Afbeelding** Opent een scherm voor het invoegen van een afbeelding. U kan de afbeelding openen in Bestanden of een lokale afbeelding uploaden.
- **Vorm.** Opent een menu met functies voor het invoegen van vormen. Een vorm bestaat uit een vak en een achtergrond. Veel vormen bevatten tekst welke aangepast kan worden.
- **Grafiek** knop. Opent een menu met functies voor het invoegen van een grafiek:
- **Commentaar.** Voegt een commentaar toe aan de geselecteerde cel of de huidige selectie. Een cel met een commentaar bevat een markering in de rechterbovenhoek. Als deze cel geselecteerd is wordt een tekstballon weergegeven. Als u op de tekstballon klikt wordt het commentaar weergegeven in de rechter marge van het commentaarpaneel. Naast de commentaartekst bevat een commentaar ook het volgende:
  - de naam van de auteur
  - de aanmaakdatum en -tijd van het commentaar
  - pictogrammen voor het beantwoorden, bewerken of verwijderen van het commentaarDe functie voor het invoegen van commentaar kan u ook vinden in de Controleer werkbalk. Functies voor het verbergen en tonen van commentaar kan u vinden in de Controleer werkbalk. Opmerking: De functie voor het invoegen van commentaar is niet beschikbaar als u het document opslaat in het ods formaat.

Zie ook:

[Office menubalk \(p. 31\)](#)

[De Controleer werkbalk \(p. 36\)](#)

[Rekenbladen Bewerken \(p. 41\)](#)

4.1.6 De Rijen/Kolommen werkbalk

Inhoud

- rij invoegen, geselecteerde rij verwijderen, rijhoogte instellen
- invoegen kolom, geselecteerde kolommen verwijderen, kolombreedte instellen

Zie ook:

[Office menubalk \(p. 31\)](#)

[Rekenbladen Bewerken \(p. 41\)](#)

4.1.7 De Afbeelding werkbalk

Als een afbeelding is geselecteerd wordt de Afbeelding werkbalk getoond.

Inhoud

- Verwijder afbeelding
- Pas de randstijl en kleur van de rand van het afbeeldingsvak aan.
- **Ordenen.** Opent een menu met de volgende opties:
  - Bepaal de stapelvolgorde van objecten die elkaar overlappen.
  - Draai of spiegel objecten

Zie ook:

[Het Rekenbladen Bewerkvenster \(p. 30\)](#)

[Rekenbladen Bewerken \(p. 41\)](#)

4.1.8 De Vorm werkbalk

Als een vorm is geselecteerd, wordt de Vorm werkbalk getoond.

Inhoud

- Vorm invoegen
- Verwijder object
- Pas de randstijl en kleur van de rand van het objectvak aan
- Pas de achtergrondkleur van de objectinhoud aan
- Reorganiseren. Bepaalt de volgorde van objecten die overlappen.

Zie ook:

[Het Rekenbladen Bewerkvenster \(p. 30\)](#)

[Rekenbladen Bewerken \(p. 41\)](#)

4.1.9 De Grafiek werkbalk

Als een grafiek is geselecteerd, wordt de Grafiek werkbalk getoond.

Inhoud

- verwijder grafiek
- definieer een grafiektype, bijvoorbeeld een kolom, een lijn of een taartdiagram
- zet de labels voor assen, stel kleuren in en selecteer de stijlen
- stel de labels en kleuren in voor gegevenspunten.
- verberg of toon de legenda, stel de positie van de legenda in
- pas de gegevensbron aan
- Reorganiseren. Bepaalt de volgorde van objecten die overlappen.

Zie ook:

[Het Rekenbladen Bewerkvenster \(p. 30\)](#)

[Rekenbladen Bewerken \(p. 41\)](#)

4.1.10 De Controleer werkbalk

Opmerking: Deze werkbalk is niet beschikbaar als u het document opslaat in het odf formaat en geen commentaar bevat.

Inhoud

- **Commentaar toevoegen.** Voegt een commentaar toe aan de geselecteerde cel of de huidige selectie. Een cel met een commentaar bevat een markering in de rechterbovenhoek. Als deze cel geselecteerd is wordt een tekstballon weergegeven. Als u op de tekstballon klikt wordt het commentaar weergegeven in de rechter marge van het commentaarpaneel. Naast de commentaartekst bevat een commentaar ook het volgende:
  - de naam van de auteur
  - de aanmaakdatum of -tijd van het commentaar
  - pictogrammen voor het reageren op of verwijderen van het commentaarDe functie voor het invoegen van commentaar kan u ook vinden in de Invoegen werkbalk.
- **Terug.** Selecteert het vorige commentaar.
- **Volgende.** Selecteert het volgende commentaar.
- **Verwijderen.** Verwijdert het geselecteerde commentaar.
- **Alles verwijderen.** Verwijdert alle commentaren uit het geselecteerde rekenblad.
- **Commentaren weergeven.** Opent of sluit het commentaarpaneel.

Zie ook:

[Office menubalk \(p. 31\)](#)

[De Invoegen werkbalk \(p. 34\)](#)

[Rekenbladen Bewerken \(p. 41\)](#)

4.1.11 De formulebalk

De formulebalk staat onder de werkbalken. Het bevat de volgende informatie en hulpmiddelen:

- het adres van de huidige cell
- **Som** pictogram. Voegt een som formule in.
- **Functies** pictogram. Opent een scherm waarmee u een functie kan invoegen vanuit de lijst van beschikbare functies.
- Invoerveld. Toont de formule van de huidige cell.

Zie ook:

[Het Rekenbladen Bewerkvenster \(p. 30\)](#)

4.1.12 Het documentscherm

In het documentscherm kan u de inhoud van het document maken en bewerken.

Zie ook:

[Het Rekenbladen Bewerkvenster \(p. 30\)](#)

[Rekenbladen Bewerken \(p. 41\)](#)

4.1.13 De rekenblad-tabbladen

De rekenblad tabbladen staan onder het documentscherm. Het bevat de volgende functies:

- Selecteer het huidige rekenblad.
- Een nieuw rekenblad aanmaken.
- Meer rekenblad functies
  - rekenblad hernoemen, kopiëren of verwijderen
  - rekenblad verbergen, tonen of beschermen
  - verplaats bladen
- Als een rekenblad opmerkingen bevat, wordt er een pictogram weergegeven naast de naam van het rekenblad. Als u op het pictogram klikt, wordt het opmerkingenvenster weergegeven of verborgen.

Zie ook:

[De Gegevens werkbalk \(p. 33\)](#)

[Rekenbladen Bewerken \(p. 41\)](#)

4.2 Rekenbladen Aanmaken

U heeft de volgende mogelijkheden:

- rekenblad aanmaken op de startpagina van de Rekenbladen app. U kan ook gebruik maken van een sjabloon.
- maak een rekenblad aan in het rekenbladbewerkvenster.
U kan deze optie gebruiken als u momenteel een document aan het bewerken bent.
- maak een rekenblad aan in de Bestanden app

Informatie over het maken van gecodeerde documenten kan gevonden worden in de gebruikershandleiding van de groupware in het hoofdstuk gegevenscodering.

Een nieuw rekenblad aanmaken op de startpagina van de Rekenbladen app gaat als volgt:

1. Om een nieuw rekenblad te maken zonder sjabloon, klikt u op **Nieuw rekenblad**.
Om een sjabloon te gebruiken, gebruikt u één van de volgende methoden:
  - Klikt u op een sjabloon in **Nieuw vanuit een Sjabloon**.
  - Open het context menu van een sjabloon. Selecteer **Nieuw vanuit Sjabloon**.Het rekenblad wordt getoond op de *naamloos* pagina.
2. Klik op **Zonder naam** in de menubalk. Geef een naam.

Een nieuw rekenblad maken in het rekenbladbewerkvenster gaat als volgt:

1. Klik op **Nieuw** in de **Bestand** werkbalk. Klik op **Rekenblad**.
2. Klik op **Zonder naam** in de menubalk. Geef een naam.

Het aanmaken van een nieuw rekenblad in de Bestanden app gaat als volgt:

1. In de mapweergave van de Bestandenapp opent u een map waarvoor u de machtigingen hebt om objecten te maken.
2. Om een nieuw rekenblad te maken zonder sjabloon, klikt u op **Nieuw**. Klik op **Nieuw rekenblad**.
Om een sjabloon te gebruiken, gebruikt u één van de volgende methoden:
  - Dubbelklik op het sjabloon.
  - Selecteer een sjabloon. Klik op het **Nieuw vanuit sjabloon** pictogram in de werkbalk.
  - Open de sjabloon in de Viewer. Klik op het **Nieuw vanuit sjabloon** pictogram .
3. Klik op **Zonder naam** in de menubalk. Geef een naam.

Om het document te sluiten en terug te keren naar de startpagina van de Rekenbladen app klikt u op het pictogram links in het menu.

Gebruikersinterface:

- [De knop voor het aanmaken van nieuwe objecten \(p. 10\)](#)
- [Nieuw vanuit een sjabloon \(p. 11\)](#)

Zie ook:

- [Rekenbladen Openen \(p. 39\)](#)
- [Sjablonen gebruiken \(p. 64\)](#)
- [Rekenbladen Bewerken \(p. 41\)](#)
- [Rekenbladen Bewerken met een Nieuwe Naam \(p. 42\)](#)

4.3 Rekenbladen Openen

U kan rekenbladen openen die zijn opgeslagen in Bestanden of op een lokale schijf. De volgende opties zijn beschikbaar:

- open een rekenblad op de startpagina van de Rekenbladen app
- maak een rekenblad in het rekenbla bewerkvenster
- open een rekenblad in de Bestanden app

Informatie over het maken van gecodeerde documenten kan gevonden worden in de gebruikershandleiding van de groupware in het hoofdstuk gegevenscodering.

Een rekenblad openen op de startpagina van de Rekenbladen app gaat als volgt:

1. Klik op het **Meer acties** pictogram ∨ in de knop voor het aanmaken van objecten. Klik op **Document openen**. Het venster *Document openen* wordt geopend.
2. Gebruik één van de volgende methoden:
  - Het openen een document dat in Bestanden staat. Selecteer een document. Klik op **Openen**.
  - Om een lokaal opgeslagen bestand te openen, selecteert u een Bestanden map waarin u rechten heeft om objecten te maken.
Klik op **Upload lokaal bestand**. Selecteer een document.
Resultaat: Het document is geüpload naar Bestanden. Daarna wordt het document geopend.

Opties:

- Om regelmatig gebruikte documenten te openen klikt u op een document in **Recente documenten**. U kan ook het context menu van een document openen. Selecteer **Bewerken**.
- Tip: U kan het contextmenu gebruiken om documenten te verwijderen uit de lijst van recent geopende documenten.

Een rekenblad openen in het rekenbladbewerkvenster gaat als volgt:

1. Klik op **Open Document** in de **Bestand** werkbalk. Het *Open Document* scherm opent.
2. Gebruik één van de volgende methoden:
  - Het openen een document dat in Bestanden staat. Selecteer een document. Klik op **Openen**.
  - Om een lokaal opgeslagen bestand te openen, selecteert u een Bestanden map waarin u rechten heeft om objecten te maken.
Klik op **Upload lokaal bestand**. Selecteer een document.
Resultaat: Het document is geüpload naar Bestanden. Daarna wordt het document geopend.

Het aanmaken van een nieuw rekenblad in de Bestanden app gaat als volgt:

Gebruik één van de volgende methoden:

- Selecteer een rekenblad. Klik op het **Wijzigen** pictogram in de werkbalk.
- Dubbelklik op een rekenblad.
- Selecteer **Bewerken** vanuit het contextmenu.
- Open het rekenblad in de Viewer. Klik op het **Wijzigen** pictogram .

Gebruikersinterface:

[De knop voor het aanmaken van nieuwe objecten \(p. 10\)](#)

[Recent documenten \(p. 10\)](#)

[Nieuw vanuit een sjabloon \(p. 11\)](#)

Zie ook:

[Rekenbladen Aanmaken \(p. 38\)](#)

[Rekenbladen Bewerken \(p. 41\)](#)

[Rekenbladen Bewerken met een Nieuwe Naam \(p. 42\)](#)

4.4 Rekenbladen Bewerken

U heeft de volgende mogelijkheden:

- bewerk tabellen, cellen opmaken, sorteert of filter gegevens
- voeg elementen in, zoals formules, afbeeldingen en grafieken
- voeg rijen en kolommen in, tabellen toevoegen of verwijderen
- downloaden of afdrukken van het geselecteerde rekenblad of verzenden in een e-mailbericht
- zoek en vervang tekst

Opmerking: Om een document te bewerken, moet u bewerkrechten hebben voor de Bestanden map welke het document bevat.

U kunt een rekenblad als volgt aanpassen:

1. Maak een nieuw rekenblad of open een bestaand rekenblad.
2. Om het document te bewerken gebruikt u de normale technieken die u ook in andere Office-applicaties gebruikt:
  - Om tekens en alinea's op te maken of om cellen te bewerken gebruikt u de [Formateer werkbalk \[33\]](#).
  - Om het klembord te gebruiken gebruikt u het contextmenu of de toetscombinaties voor uw systeem.
  - Om de geselecteerde cellen te sorteren, te filteren of benoemde reeksen te maken gebruikt u de [Gegevens werkbalk \[33\]](#).
  - Om verschillende elementen in te voegen gebruikt u de [Invoegen werkbalk \[34\]](#). De volgende elementen kunnen worden ingevoegd:
    - Som functies of andere functies
    - link, afbeelding, grafiek
    - commentaar
Om commentaar te tonen of bewerken gebruikt u de [Controleer werkbalk \[34\]](#).
Opmerking: Als u het rekenblad opslaat in het ods formaat kan u bestaande commentaren aanpassen, maar geen nieuwe meer maken.
  - Om gehele rijen of kolommen in te voegen, verwijderen of op te maken gebruikt u de [Rijen/Kolommen werkbalk \[34\]](#).

Tip: Veel functies kunnen ook direct worden geactiveerd vanuit het contextmenu.
Opmerking: Alle wijzigingen worden direct opgeslagen.
3. Om tabellen toe te voegen, aan te passen, verwijderen of sorteren gebruikt u de tabel tabbladen onder de tabel.
4. Voor het zoeken en vervangen van tekstelementen, klikt u op het **Zoeken** pictogram aan de rechterzijde van de Office menubalk. Besturingselementen voor het zoeken en vervangen worden getoond.
5. Om het tekstdocument te hernoemen, op te slaan, te downloaden, af te drukken of te e-mailen, gebruikt u de functies in de [Bestand werkbalk \[32\]](#).
6. Om het bewerken te voltooien en het rekenblad te sluiten, heeft u de volgende opties:
  - Klik op het pictogram links in de menubalk.
  - Klik op **Nieuw** in de **Bestand** werkbalk. Klik op **Recente documenten en sjablonen**.

Gebruikersinterface:

[Het Rekenbladen Bewerkvenster \(p. 30\)](#)

Zie ook:

[Rekenbladen Aanmaken \(p. 38\)](#)

[Rekenbladen Openen \(p. 39\)](#)

[Rekenbladen Bewerken met een Nieuwe Naam \(p. 42\)](#)

4.5 Rekenbladen Bewerken met een Nieuwe Naam

U kan nieuwe documenten als kopie van een huidig document maken. De volgende mogelijkheden zijn beschikbaar:

- Bewerk een recent gebruikt document onder een nieuwe naam
- Bewerk elk document onder een nieuwe naam

Een recent gebruikt document onder een nieuwe naam bewerken gaat als volgt:

1. In de Rekenbladen app kan u het contextmenu van een document openen vanuit **Recente Documenten**. Selecteer **Bewerk als nieuw**. Het document wordt geopend om te bewerken.
2. Klik op **zonder naam** in de menubalk of de **Bestanden** werkbalk. Geef een naam.
Nu kan u de inhoud aanmaken en bewerken.

Zo bewerkt u een document met een nieuwe naam:

1. Start de Bestanden app.
2. Open een map met bestanden vanuit het mappenoverzicht.
3. Selecteer een document. Klik het **Meer acties** pictogram $\dots$ in de werkbalk. Selecteer **Bewerk als nieuw**. Het document wordt geopend om te bewerken.
4. Klik op **zonder naam** in de menubalk of de **Bestanden** werkbalk. Geef een naam.
Nu kan u de inhoud aanmaken en bewerken.

Gebruikersinterface:

- [Recent documenten \(p. 10\)](#)
- [Het Rekenbladen Bewerkvenster \(p. 30\)](#)

Zie ook:

- [Rekenbladen Aanmaken \(p. 38\)](#)
- [Rekenbladen Openen \(p. 39\)](#)
- [Rekenbladen Bewerken \(p. 41\)](#)

---

5 Presentatie

Leer hoe u een presentatie maakt, bewerkt en geeft met de Presentatie app.

Zo start u de Presentatie app:

Klik op het **App Launcher** pictogram ≡ in de menubalk. Klik op **Presentatie** in de App Launcher.

De Presentatie app startpagina opent in een nieuw tabblad.

Een algemene beschrijving van de startpagina kan u vinden in [De Documents Componenten \(p. 9\)](#).

Onderwerpen:

- [De Presentatie Bewerkingspagina \(p. 44\)](#)
- [Presentaties Maken \(p. 53\)](#)
- [Presentaties Openen \(p. 54\)](#)
- [Presentaties Bewerken \(p. 56\)](#)
- [Presentaties bewerken met een Nieuwe Naam \(p. 60\)](#)
- [Een Presentatie geven \(p. 61\)](#)

Om presentaties te zoeken en te organiseren gebruikt u de Bestanden app.

5.1 De Presentatie Bewerkingspagina

Als u een nieuwe presentatie maakt of een bestaande presentatie bewerkt wordt het Presentatie bewerkingscherm geopend. Deze bevat de volgende elementen:

- Een pictogram voor het sluiten van het document en terug gaan naar de startpagina van de Presentatie app.
- De naam van het geselecteerde document. Klik hierop om deze naam te wijzigen.
- **Office menubalk.**
Bevat items voor het beheren van bestanden, opmaken, objecten invoegen en verschillende app-specifieke functies.
- Één van de volgende werkbalken wordt getoond, afhankelijk van welk Office menubalk item u klikt:
  - [De Bestanden werkbalk](#)
  - [De Opmaak werkbalk](#)
  - [De Invoegen werkbalk](#)
  - [De Dia werkbalk](#)
  - [De Diavoorstelling werkbalk](#)
  - [De Tabel werkbalk.](#)
Wordt getoond als u een tabel heeft geselecteerd.
  - [De Afbeelding werkbalk.](#)
Wordt getoond als u een afbeelding heeft geselecteerd.
  - [De Vorm werkbalk.](#)
Wordt getoond als u een vorm heeft geselecteerd.
  - [De Lijn werkbalk.](#)
Wordt getoond als u een lijn heeft geselecteerd.
  - [De Controleer werkbalk](#)
- [De zijbalk](#)
- [Het documentscherm](#)

Opmerking: Als u een smal scherm heeft, wordt een compacte werkbalk getoond. In de compacte werkbalk is een deel van de tekst vervangen door pictogrammen. Meerder menu-elementen zijn samengevoegd tot een schuifbalk.

Zie ook:

[Presentaties Bewerken \(p. 56\)](#)

5.1.1 Office menubalk

Bevat functies voor het weergeven van werkbalken, om wijzigingen ongedaan te maken, om te zoeken, voor het besturen van de weergave, voor het sluiten van het document.

Inhoud

- **Bestand.** Toont de Bestand werkbalk waarmee het mogelijk is bestandsfuncties uit te voeren.
- **Opmaak.** Toont de Opmaak werkbalk waarmee u opmaakfuncties kan toepassen.
- **Invoegen.** Toont de Invoegen werkbalk die het mogelijk maakt om nieuwe dia's toe te maken, de layout te veranderen of rekenbladen, afbeeldingen, commentaar of andere elementen in te voegen.
- **Dia.** Toont de Dia werkbalk waarmee u dia's kunt toevoegen, verwijderen of aanpassen.
- **Diavoorstelling.** Toont de Diavoorstelling werkbalk waarmee u de geselecteerde dia's kan presenteren.
- **Controleer.** Toont de Controleer werkbalk waarmee het mogelijk is spellingscontrole- en wijzigingsfuncties te gebruiken.
- **Coderen** pictogram . Wordt getoond als u een gecodeerd document heeft geopend. Informatie over codering kan gevonden worden in de gebruikershandleiding van de groupware.
- Meldingen over het opslagproces. Meld of alle wijzigingen in het document zijn opgeslagen.
- **Herstel** pictogram . Maakt de laatste handeling ongedaan.
- **Terugzetten** pictogram . Zet de laatste herstel actie terug.
- **Zoeken** pictogram . Toont besturingselementen voor het zoeken naar of vervangen van tekst.
- **Presenteren.** Selecteert de huidige presentatie.
- Het **Presenteren** pictogram start de presentatie met een specifieke dia.
- **Overzicht.** Opent een menu met de volgende opties:
  - In- en uitzoomen van de tekst.
  - **Toon diamodel** aankruisvakje. Bepaalt om de diamodellen te tonen in plaats van de dia's. Het is dan mogelijk de diamodellen aan te passen.
  - **Toon zijbalk** aankruisvakje. Bepaalt of de zijbalk wordt getoond. De zijbalk bevat miniatuur afbeeldingen van de mappen in de huidige presentatie.
  - **Toon werkbalken** selectievak. Geeft aan of de werkbalken altijd worden getoond.
  - **Toon medewerkers** selectievak. Geeft aan of een lijst met auteurs van het document wordt getoond. Deze functie wordt alleen getoond als u het document bewerkt met andere gebruikers.

Zie ook:

- [De Bestanden werkbalk \(p. 46\)](#)
- [De Opmaak werkbalk \(p. 47\)](#)
- [De Invoegen werkbalk \(p. 48\)](#)
- [De Dia werkbalk \(p. 49\)](#)
- [De Diavoorstelling werkbalk \(p. 49\)](#)
- [De Controleer werkbalk \(p. 52\)](#)
- [Presentaties Bewerken \(p. 56\)](#)
- [Samen documenten bewerken \(p. 71\)](#)

5.1.2 De Bestanden werkbalk

Inhoud

- **Nieuw.** Toont een werkbalk met de volgende functies.
  - maak een nieuw document
  - Afhankelijk van de configuratie: Maak nieuwe gecodeerde bestanden aan
  - **Recente documenten en sjablonen.** Sluit het formaat scherm. Toont de Presentatie app startpagina.
- **Open document.** Toont een scherm om een bestaand document te openen. U kan het document openen in Bestanden of een lokaal bestand uploaden en openen.
- **Hernoem document** invoerveld. Geeft de naam van het document weer. Klik op de bestandsnaam om deze aan te passen.
- **Opslaan in Drive.** Opent een menu met de volgende opties:
  - **Opslaan als.** Slaat het geselecteerde document op onder een andere naam of in een andere map.
  - **Opslaan als (Gecodeerd).** Afhankelijk van de configuratie, zijn deze functies misschien niet beschikbaar. Informatie over coderen kan u vinden in de gebruikershandleiding van de groupware.
  - **Opslaan als sjabloon.** Slaat het geselecteerde document op als sjabloon.
  - **Exporteer als PDF.** Exporteer de geselecteerde documenten in PDF-formaat naar een Drive map.
  - **Automatisch Opslaan** selectievak. Geeft aan of de documenten automatisch opgeslagen worden met reguliere intervallen.
- **Dia instellingen** pictogram . Opent een scherm met hulpmiddelen voor het instellen van Dia's.
  - Standaardwaarden voor diaformaat en paginaoriëntatie
  - Invoervelden voor diagrootte
- **Downloaden** pictogram . Download het geselecteerde document.
- **Afdrukken als PDF** pictogram . Maakt een PDF versie van het huidige document.
- **Verzenden als e-mailbericht** pictogram . Verzend het geselecteerde document als e-mailbijlage.
- **Delen / Rechten** pictogram . Opent het delen scherm waarmee u het document kan delen met andere personen met lees- of bewerkrechten.

Opmerking: Als u een gecodeerd bestand opent, zijn se volgende functies niet beschikbaar: Verzenden als e-mail en Delen.

Zie ook:

[Office menubalk \(p. 45\)](#)

[Presentaties Bewerken \(p. 56\)](#)

5.1.3 De Opmaak werkbalk

Inhoud

- Invoegen van nieuwe dia's.
  - **+Dia**. De +Dia knop voegt een dia in met de layout van het diamodel van de vorige dia. De dia die direct na de titeldia wordt ingevoegd krijgt de standaard layout.
  - Het **Invoegen nieuwe dia** pictogram ▾ opent een menu met de beschikbare diamodelen.
- **Layout**. Wijzigt de layout door het toewijzen van een andere modeldia aan de dia.
- tekenopmaak hulpmiddelen
  - font familie, lettergrootte
  - nadruk
  - meer fontstijlen, opmaak wissen
  - tekstkleur, markeerkleur
  - opmaak plakken
- alineapmaak
  - alinea uitlijning, regelafstand, paragraafafstand
  - alineaopvulkleur, alinearand
  - alineaopmaak, nieuwe stijl aanmaken
  - opsommingstekens, genummerde lijst, degradeer één niveau, promoveer één niveau

Zie ook:

[Office menubalk \(p. 45\)](#)

[Presentaties Bewerken \(p. 56\)](#)

5.1.4 De Invoegen werkbalk

Inhoud

- **+Dia.** De +Dia knop voegt een dia in met de layout van het diamodel van de vorige dia. De dia die direct na de titeldia wordt ingevoegd krijgt de standaard layout.
- Het **Invoegen nieuwe dia** pictogram . Opent een menu met functies voor het invoegen van een diamodel.
- **Layout.** Wijzigt de layout door het toewijzen van een andere modeldia aan de dia.
- **Plaatsaanduidingen.** Opent een menu met functies voor het invoegen van plaatsaanduidingen voor de inhoud van diamodellen.
Dit menu is alleen ingeschakeld als u een diamodel aan het bewerken bent. U kunt een diamodel bewerken door te klikken op **Beeld** in de Office menubalk. Schakel **Toon diamodel** in.
- **Rekenblad.** Voegt een rekenblad in. U kan het aantal regels en kolommen opgeven bij het invoegen.
- **Afbeelding** Opent een scherm voor het invoegen van een afbeelding.
U kan de afbeelding openen in Bestanden of een lokaale afbeelding uploaden.
- **Tekstvak.** Voegt een tekstvak in.
Een tekstvak is een rechthoek met een rand, een achtergrond en een tekst. Gelijk aan vormen kan u een tekstvak verplaatsen en aanpassen.
- **Vorm.** Opent een menu met functies voor het invoegen van vormen.
Een vorm bestaat uit een vak en een achtergrond. Veel vormen bevatten tekst welke aangepast kan worden.
Functies voor het bewerken van een vorm kan gevonden worden in de Vorm werkbalk
- **Hyperlink.** Opent een scherm voor het invoegen of bewerken van hyperlinks.
- **Tabstop.** Voegt het overeenkomstige opmaakelement in.
- **Voettekst.** Opent een scherm waarmee u de inhoud van de voettekst kan instellen:
  - tijd, datum, voettekst, dianummer
  - knoppen voor het invoegen van de voettekst in de huidige dia of in alle dia's
- **Veld.** Opent een menu met functies voor het invoegen van velden:
  - tijd, datum
  - dia nummer
- **Opmerking.** Voegt een opmerking in op de cursorpositie of de huidige selectie.
Commentaar wordt getoond in de rechtermarge in het opmerkingengebied. Naast de commentaartekst bevat het commentaar ook het volgende:
  - de naam van de auteur
  - de aanmaakdatum en -tijd van het commentaar
  - pictogrammen voor het beantwoorden, bewerken of verwijderen van het commentaarDe functie voor het invoegen van commentaar kan u ook vinden in de Controleer werkbalk.
Functies voor het verbergen en tonen van commentaar kan u vinden in de Controleer werkbalk.

Zie ook:

[Office menubalk \(p. 45\)](#)

[De Vorm werkbalk \(p. 51\)](#)

[De Controleer werkbalk \(p. 52\)](#)

[Presentaties Bewerken \(p. 56\)](#)

5.1.5 De Dia werkbalk

Inhoud

- **+Dia.** De +Dia knop voegt een dia in met de layout van het diamodel van de vorige dia. De dia die direct na de titeldia wordt ingevoegd krijgt de standaard layout.
- Het **Invoegen nieuwe dia** pictogram ▾. Opent een menu met functies voor het invoegen van een diamodel.
- **Layout.** Wijzigt de layout door het toewijzen van een andere modeldia aan de dia.
- **Kopiëren.** Maakt kopieën van de dia's die u heeft gekozen in de zijbalk.
- **Verwijderen.** Verwijderd de dia's die u heeft gekozen in de zijbalk.
- **Verbergen.** Verbergt de huidige dia. Verborgene dia's worden niet getoond tijdens een presentatie.
- **Achtergrond.** Opent een scherm met hulpmiddelen voor het instellen van de achtergrond van de huidige dia of alle dia's:
  - Selecteert de achtergrondkleur of een achtergrondaafbeelding
  - Stelt de doorzichtigheid in
  - **Verberg achtergrondaafbeeldingen** aankruisvak. Geeft aan of de gekozen achtergrond wordt getoond.
  - Knoppen voor het annuleren, toepassen op de huidige dia en het toepassen op alle dia's
- **Bewerk diamodel.** Opent het diamodel van de huidige dia in het documentscherm.
  - Elke wijziging die wordt gemaakt in dit scherm wijzigt het diamodel van de huidige dia.
  - Deze wijzigingen worden ook toegepast op elke dia die is ingevoegd met dit diamodel.
  - Dia's met een door u aangepaste layout worden niet beïnvloed door wijzigingen in het diamodel. Om te stoppen met het aanpassen klikt u op **Sluiten**.

Zie ook:

[Office menubalk \(p. 45\)](#)

[Presentaties Bewerken \(p. 56\)](#)

5.1.6 De Diavoorstelling werkbalk

Inhoud

- **Presenteren.** Start de huidige presentatie.
- Het **Presenteren** pictogram ▾ start de presentatie met een specifieke dia.
- **Volledig scherm.** Geeft aan of de presentatie met volledig scherm wordt getoond.

Zie ook:

[Office menubalk \(p. 45\)](#)

[Een Presentatie geven \(p. 61\)](#)

5.1.7 De Tabel werkbalk

Als de cursor in een tabel staat wordt de Tabel werkbalk getoond.

Inhoud

- rekenblad verwijderen
- invoegen rij, verwijder geselecteerde rijen, kolommen invoegen, verwijder geselecteerde kolommen
- selecteer de alinea uitlijning binnen een cel
- selecteer cel-vulkleur, selecteer cel-rand, selecteer cel-randdikte
- Wijs tabelstijl toe. Een tabelstijl bestaat uit voorgedefinieerde celranden en vulkleuren voor een specifieke tabel cel en rijen.
- **Reorganiseren.** Bepaalt de volgorde van objecten die overlappen. Het bevat functies voor het roteren en spiegelen.
- **Uitlijnen.** Opent een menu waarmee u de uitlijning van één of meerdere objecten kan aanpassen.

Zie ook:

[Office menubalk \(p. 45\)](#)

[Presentaties Bewerken \(p. 56\)](#)

5.1.8 De Afbeelding werkbalk

Als een afbeelding is geselecteerd wordt de Afbeelding werkbalk getoond.

Inhoud

- Verwijder afbeelding
- Pas de randstijl en kleur van de rand van het afbeeldingsvak aan.
- **Bijsnijden.** Opent een menu met de volgende opties:
  - Gebruik een vak om de afbeelding bij te snijden, De breedte en hoogte van de afbeelding en het vak kunnen apart aangepast worden.
  - Verschaal de afbeelding om het vak volledig te vullen. De hoogte-breedte verhouding blijft hetzelfde. De afbeelding kan bijgesneden zijn.
  - Verschaal de afbeelding om het vak volledig te vullen. De hoogte-breedte verhouding blijft hetzelfde. Er kan witruimte overblijven in het vak.
  - Stel de grootte en de positie van de afbeelding en het vak aan met een numerieke waarde.
- **Opmaak plakken.** Zet de randstijl en kleur over naar een andere afbeelding.
- **Reorganiseren.** Bepaalt de volgorde van objecten die overlappen. Het bevat functies voor het roteren en spiegelen.
- **Uitlijnen.** Opent een menu waarmee u de uitlijning van één of meerdere objecten kan aanpassen.
- **Opties.** Opent een menu waarmee u de manier waarop de afbeelding wordt verschaald kan aanpassen.

Zie ook:

[De Presentatie Bewerkingspagina \(p. 44\)](#)

[Presentaties Bewerken \(p. 56\)](#)

5.1.9 De Vorm werkbalk

Als een tekstvak of een vorm is geselecteerd wordt de Vorm werkbalk getoond.

Inhoud

- Vorm invoegen
- Verwijder object
- Pas de randstijl en kleur van de rand van het objectvak aan
- Pas de achtergrondkleur van de objectinhoud aan
- Zet de randstijl en kleur over naar een andere vorm.
- **Ordenen**. Opent een menu met de volgende opties:
  - Bepaal de stapelvolgorde van objecten die elkaar overlappen.
  - Draai of spiegel objecten
- **Uitlijnen**. Opent een menu waarmee u de uitlijning van objecten op de dia kan aanpassen.
- Als meerdere objecten zijn geselecteerd zijn de volgende functies beschikbaar:
  - **Groeperen** pictogram. Maakt een groep van de geselecteerde vormen. De groep kan als een enkel object bewerkt worden.
  - **Degroeperen** pictogram. Haalt een groep uit elkaar. De objecten blijven bestaan.
- **Opties**. Opent een menu waarmee u de manier waarop de afbeelding wordt verschaald kan aanpassen.

Zie ook:

[De Presentatie Bewerkingspagina \(p. 44\)](#)

[De Invoegen werkbalk \(p. 48\)](#)

[Presentaties Bewerken \(p. 56\)](#)

5.1.10 De Lijn werkbalk

Als een lijn is geselecteerd wordt de Lijn werkbalk getoond.

Inhoud

- Vorm invoegen
- Verwijder object
- pas de lijnstijl en -kleur aan
- pas de stijl van de pijl aan de lijneinden aan
- kopieer de stijl naar een andere lijn
- **Ordenen**. Opent een menu met de volgende opties:
  - Bepaal de stapelvolgorde van objecten die elkaar overlappen.
  - Draai of spiegel objecten
- **Uitlijnen**. Opent een menu waarmee u de uitlijning van objecten op de dia kan aanpassen.
- **Opties**. Opent een menu waarmee u de manier waarop de afbeelding wordt verschaald kan aanpassen.

Zie ook:

[De Presentatie Bewerkingspagina \(p. 44\)](#)

[Presentaties Bewerken \(p. 56\)](#)

5.1.11 De Controleer werkbalk

Inhoud

- **Controleer continu op spelling** pictogram. Activeert de spellingscontrole terwijl u de tekst invoert. U kunt het context menu gebruiken om woorden toe te voegen die als onbekend gemarkeerd staan in het gebruikerswoordenboek
Functies voor het aanpassen van het woordenboek vindt u in de Documents instellingen.
- Selectie van de taal van het document of van de gekozen paragraaf.
- **Commentaar invoegen** Voegt een commentaarveld toe aan de geselecteerde dia. Een commentaarveld wordt getoond in de rechtermarge in het opmerkingengebied. Naast de commentaartekst bevat het commentaar ook het volgende:
  - de naam van de auteur
  - de aanmaakdatum of -tijd van het commentaar
  - pictogrammen voor het reageren op of verwijderen van het commentaarDe functie voor het invoegen van commentaar kan u ook vinden in de Invoegen werkbalk.
- **Terug**. Selecteert het vorige commentaar.
- **Volgende**. Selecteert het volgende commentaar.
- **Verwijderen**. Verwijdert het geselecteerde commentaar.
- **Alles verwijderen**. Verwijdert alle commentaren uit de geselecteerde dia.
- **Commentaren weergeven**. Opent of sluit het commentaarpaneel.

Zie ook:

- [Office menubalk \(p. 45\)](#)
- [De Invoegen werkbalk \(p. 48\)](#)
- [De Documents Instellingen \(p. 12\)](#)
- [Presentaties Bewerken \(p. 56\)](#)

5.1.12 De zijbalk

De zijbalk is aan de linkerkant. Het bevat miniaturen van de presentatiedia. De volgende functies zijn beschikbaar:

- Als u op een dia klikt, wordt deze getoond in het documentscherm.
- Het contextmenu van een dia bevat de volgende functies: nieuwe dia toevoegen, kopiëren, verwijderen, verbergen en layout aanpassen.
- U kan de volgorde van de dia's aanpassen door een dia naar een andere positie te slepen.

Zie ook:

- [De Presentatie Bewerkingspagina \(p. 44\)](#)
- [Presentaties Bewerken \(p. 56\)](#)

5.1.13 Het documentscherm

In het documentscherm kan u de inhoud van het document maken en bewerken.

Zie ook:

- [De Presentatie Bewerkingspagina \(p. 44\)](#)
- [Presentaties Bewerken \(p. 56\)](#)

5.2 Presentaties Maken

U heeft de volgende opties:

- Maak een presentatie op de startpagina van de Presentatie app. U kunt ook een sjabloon gebruiken.
- Maak een presentatie in het presentatie bewerksscherm.
U kunt deze optie gebruiken als u op dit moment een document aan het bewerken bent.
- Maak een presentatie in de Bestanden app

Informatie over het maken van gecodeerde documenten kan gevonden worden in de gebruikershandleiding van de groupware in het hoofdstuk gegevenscodering.

Een nieuwe presentatie maken in de Presentatie app startpagina gaat als volgt:

1. Om een nieuwe presentatie maken zonder sjabloon, klikt u op het **Meer acties** pictogram in de knop voor het maken van objecten. Klik op **Nieuwe presentatie**.
Om een sjabloon te gebruiken, gebruikt u één van de volgende methoden:
  - Klikt u op een sjabloon in **Nieuw vanuit een Sjabloon**.
  - Open het context menu van een sjabloon. Selecteer **Nieuw vanuit Sjabloon**.De nieuwe presentatie wordt getoond op de *naamloos* pagina.
2. Klik op **Zonder naam** in de menubalk. Geef een naam.

U kan als volgt een presentatie maken in het presentatie bewerksscherm:

1. Klik op **Nieuw** in het **Bestand** werkbalk. Klik op **Presentatie**.
2. Klik op **Zonder naam** in de titelbalk. Geef een naam.

Het aanmaken van een nieuwe presentatie in de Bestanden app gaat als volgt:

1. In het mappenoverzicht van de Bestanden app, opent u een map waarin u rechten heeft om objecten aan te maken.
2. Om een nieuwe presentatie maken zonder sjabloon, klikt u op **Nieuw**. Klik op **Nieuwe presentatie**.
Om een sjabloon te gebruiken, gebruikt u één van de volgende methoden:
  - Dubbelklik op het sjabloon.
  - Selecteer een sjabloon. Klik op het **Nieuw vanuit sjabloon** pictogram in de werkbalk.
  - Open het sjabloon in de Viewer. Klik op het **Nieuw vanuit Sjabloon** pictogram .
3. Klik op **Zonder naam** in de menubalk. Geef een naam.

Om het document te sluiten en naar het startscherm van de Presentatie app te gaan, klikt u het pictogram aan linkerkant van het menu.

Gebruikersinterface:

[De knop voor het aanmaken van nieuwe objecten \(p. 10\)](#)
[Nieuw vanuit een sjabloon \(p. 11\)](#)

Zie ook:

[Presentaties Openen \(p. 54\)](#)
[Sjablonen gebruiken \(p. 64\)](#)
[Presentaties Bewerken \(p. 56\)](#)
[Presentaties bewerken met een Nieuwe Naam \(p. 60\)](#)

5.3 Presentaties Openen

U kan presentaties openen die zijn opgeslagen in Bestanden of op een lokale schijf. U heeft de volgende mogelijkheden:

- open een presentatie vanaf de startpagina van de Presentatie app
- open een presentatie in het presentatie bewerkscherm
- open een presentatie in de Bestanden app

Informatie over het maken van gecodeerde documenten kan gevonden worden in de gebruikershandleiding van de groupware in het hoofdstuk gegevenscodering.

Een presentatie openen vanaf de startpagina van de Presentatie app gaat als volgt:

1. Klik op het **Meer acties** pictogram ∨ in de knop voor het maken van objecten. Klik op **Open document**. Het *Open document* schermt opent.
2. Gebruik één van de volgende methoden:
  - Het openen een document dat in Bestanden staat. Selecteer een document. Klik op **Openen**.
  - Om een lokaal opgeslagen bestand te openen, selecteert u een Bestanden map waarin u rechten heeft om objecten te maken.
Klik op **Upload lokaal bestand**. Selecteer een document.
Resultaat: Het document is geüpload naar Bestanden. Daarna wordt het document geopend.

Opties:

- Om regelmatig gebruikte documenten te openen klikt u op een document in **Recente documenten**. U kan ook het context menu van een document openen. Selecteer **Bewerken**.
- Tip: U kan het contextmenu gebruiken om documenten te verwijderen uit de lijst van recent geopende documenten.

U kan als volgt een presentatie openen in het presentatie bewerkscherm:

1. Klik op **Open Document** in de **Bestand** werkbalk. Het *Open Document* scherm opent.
2. Gebruik één van de volgende methoden:
  - Het openen een document dat in Bestanden staat. Selecteer een document. Klik op **Openen**.
  - Om een lokaal opgeslagen bestand te openen, selecteert u een Bestanden map waarin u rechten heeft om objecten te maken.
Klik op **Upload lokaal bestand**. Selecteer een document.
Resultaat: Het document is geüpload naar Bestanden. Daarna wordt het document geopend.

Een presentatie openen in de Bestanden app gaat als volgt:

Gebruik één van de volgende methoden:

- Selecteer een presentatie. Klik op het **Bewerken** pictogram in de werkbalk.
- Dubbelklik op een presentatie.
- Selecteer **Bewerken** vanuit het contextmenu.
- Open een presentatie in de Viewer. Klik op het **Bewerken** pictogram .

Gebruikersinterface:

[De knop voor het aanmaken van nieuwe objecten \(p. 10\)](#)

[Recent documenten \(p. 10\)](#)

[Nieuw vanuit een sjabloon \(p. 11\)](#)

Zie ook:

[Presentaties Maken \(p. 53\)](#)

[Presentaties Bewerken \(p. 56\)](#)

[Presentaties bewerken met een Nieuwe Naam \(p. 60\)](#)

[Een Presentatie geven \(p. 61\)](#)

5.4 Presentaties Bewerken

U heeft de volgende mogelijkheden:

- [Presentaties Maken \(p. 57\)](#)
- [Dia-inhoud bewerken \(p. 58\)](#)
- [Dia-layout bewerken \(p. 59\)](#)

Opmerking: Om een document te bewerken, moet u bewerkrechten hebben voor de Bestanden map welke het document bevat.

Gebruikersinterface:

[De Presentatie Bewerkingspagina \(p. 44\)](#)

Zie ook:

[Presentaties Maken \(p. 53\)](#)

[Presentaties Openen \(p. 54\)](#)

[Presentaties bewerken met een Nieuwe Naam \(p. 60\)](#)

5.4.1 Presentaties Maken

U heeft de volgende mogelijkheden:

- invoegen, kopiëren en verwijderen van dia's
- presenteer, download, druk te presentatie af of verzend deze in een e-mailbericht
- de presentatie geven

U kan als volgt een presentatie maken:

1. Een nieuwe presentatie aanmaken of een bestaande presentatie openen.
2. Om het paginaformaat van de dia's in te stellen, klikt u op het **Dia instellingen** pictogram in de **Bestand** werkbalk.
3. Om een nieuwe dia toe te voegen, kiest u een van de werkbalken **Opmaak**, **Invoegen**, **Dia**. Gebruik één van de volgende methoden:
  - Om een dia met de layout van het diamodel van de vorige dia toe te voegen klikt u op de **+ Dia** knop. Als u de **+ Dia** knop gebruikt om een dia toe te voegen na de titeldia, erft de ingevoerde dia de layout van het standaard diamodel.
U kan ook het context menu van een dia openen in de zijbalk. Selecteer **Dia invoegen**.
  - Om een dia in te voegen met de layout van een ander diamodel klikt u op het **Nieuwe dia invoegen** pictogram . Selecteer een diamodel.
  - Om een kopie van een dia toe te voegen opent u het contextmenu in de zijbalk. Selecteer **Kopieer dia**.
4. Maak en bewerk de inhoud en de layout van de dia's.
5. Om de presentatie dia's te ordenen, heeft u de volgende mogelijkheden:
  - Om de volgorde van de dia's te wijzigen sleept u een dia naar een andere positie in de zijbalk.
  - Om een dia te verwijderen opent u het contextmenu van de dia in de zijbalk. Selecteer **Verwijder dia**.
  - Als een dia niet getoond moet worden tijdens de presentatie opent u het contextmenu van de dia in de zijbalk. Selecteer **Verberg dia**.
6. Om de presentatie te hernoemen, op te slaan, te downloaden, af te drukken of te e-mailen, gebruikt u de functies in de **Bestand werkbalk** [46].
7. Om het bewerken te stoppen en de presentatie te sluiten heeft u de volgende mogelijkheden:
  - Klik het pictogram aan de linkerkant van de menubalk.
  - Klik op **Nieuw** in de **Bestand** werkbalk. Klik op **Recente documenten en sjablonen**.

Gebruikersinterface:

[De Presentatie Bewerkingspagina \(p. 44\)](#)

Ondergeschikte acties:

[Dia-inhoud bewerken \(p. 58\)](#)

[Dia-layout bewerken \(p. 59\)](#)

5.4.2 Dia-inhoud bewerken

U heeft de volgende mogelijkheden:

- bewerk tekst, tekens opmaken, paragrafen opmaken
- voeg verschillende elementen in, zoals tabellen, afbeeldingen, tekstvakken, kop- en voetteksten of paginanummer.
- bewerk objecten, zoals verplaatsen, draaien en verschalen
- spellingscontrole, zoeken en vervangen van tekstelementen

U bewerkt de inhoud van een dia als volgt:

1. Selecteer de dia welke aangepast moet worden vanuit de zijbalk.
2. Afhankelijk van welk diamodel is gebruikt, bevat de dia elementen met een plaatsaanduidingstekst. Om de tekst te bewerken moet u er op klikken.
Om klembord functies te gebruiken, gebruikt u het contextmenu of de toetscombinaties van het systeem.
Om extra elementen in te voeren, gebruik de functies van de **Invoegen** werkbalk.
Om een element te bewerken, klikt u er op. Gebruik de functies van de **Vormen** werkbalk.
3. Om tekens of alinea's op te maken gebruikt u de Opmaak werkbalk.
Om verschillende elementen in te voegen gebruikt u de Invoegen werkbalk. De volgende elementen kunnen worden ingevoegd:
  - tabel, afbeelding, tekstvak, vorm, link
  - een voettekst met de velden datum, tijd, tekst en dianummer
  - velden met automatisch gegenereerde inhoud
  - commentaar over de dia
Om commentaar te tonen of bewerken gebruikt u de Controleer werkbalk.
4. Om spellingscontrole uit te voeren gebruikt u de Controleer werkbalk.
Opmerking: Alle wijzigingen worden direct opgeslagen.
Voor het zoeken en vervangen van elementen, klikt u op het **Zoeken** pictogram aan de rechterzijde van de Office menubalk. Besturingselementen voor het zoeken en vervangen worden getoond.

Bovengeschikte actie:

[Presentaties Maken \(p. 57\)](#)

5.4.3 Dia-layout bewerken

U heeft de volgende mogelijkheden:

- wijs een diamodel toe
- pas de layout aan
- bewerk diamodel

U bewerkt de layout van een dia als volgt:

1. Selecteer de dia welke aangepast moet worden vanuit de zijbalk.
2. Om een ander diamodel layout toe te wijzen aan de dia. Selecteer **Verander layout**. Selecteer een diamodel.
3. Om de layout van deze dia aan te passen, bewerkt u de elementen door er op te klikken. Een vak met bewerkingpunten wordt getoond.
  - Om de positie aan te passen, sleept u het vak naar een nieuwe positie.
  - Om de grootte of de rotatiehoek aan te passen, sleept u aan het betreffende bewerkingspunt.
4. Om de achtergrond aan te passen, selecteert u de **Dia** werkbalk. Klik op **Achtergrond**. Wijzig de instellingen in het *Achtergrond* scherm.
5. Om de layout aan te passen van alle dia's die gebruik maken van het zelfde diamodel, kan u deze aanpassen in het diamodel. Om dit te doen gaat u als volgt te werk:
  - a. Selecteer de **Dia** werkbalk. Klik op **Bewerk diamodel**. U kan ook klikken op **Overzicht** in de Office menubalk. Schakel **Toon diamodel** in.
  - b. Bewerk het diamodel. Om te zien welke dia's gebruik maken van dit diamodel kan u met de muis over het diamodel zweven in de zijbalk.
  - c. Klik op **Voltoeien**. U kan ook klikken op **Overzicht** in de Office menubalk. Schakel **Toon diamodel** uit.

Opmerking: Dia's waarvan de layout eerder is aangepast behouden hun huidige layout.

Bovengeschikte actie:

[Presentaties Maken \(p. 57\)](#)

5.5 Presentaties bewerken met een Nieuwe Naam

U kan nieuwe documenten als kopie van een huidig document maken. De volgende mogelijkheden zijn beschikbaar:

- Bewerk een recent gebruikt document onder een nieuwe naam
- Bewerk elk document onder een nieuwe naam

Een recent gebruikt document onder een nieuwe naam bewerken gaat als volgt:

1. In de Presentatie app kan u het contextmenu van een document openen vanuit **Recente Documenten**. Selecteer **Bewerk als nieuw**. Het document wordt geopend om te bewerken.
2. Klik op **zonder naam** in de menubalk of de **Bestanden** werkbalk. Geef een naam.
Nu kan u de inhoud aanmaken en bewerken.

Zo bewerkt u een document met een nieuwe naam:

1. Start de Bestanden app.
2. Open een map met bestanden vanuit het mappenoverzicht.
3. Selecteer een document. Klik op het **Meer acties** pictogram ... in de werkbalk. Selecteer **Bewerken als nieuw**. Het document wordt geopend voor bewerken.
4. Klik op **zonder naam** in de menubalk of de **Bestanden** werkbalk. Geef een naam.
Nu kan u de inhoud aanmaken en bewerken.

Gebruikersinterface:

- [Recent documenten \(p. 10\)](#)
- [De Presentatie Bewerkingspagina \(p. 44\)](#)

Zie ook:

- [Presentaties Maken \(p. 53\)](#)
- [Presentaties Openen \(p. 54\)](#)
- [Presentaties Bewerken \(p. 56\)](#)

5.6 Een Presentatie geven

U kan de huidige presentatie geven binnen een groupware scherm of als het volledige scherm.

U kan als volgt een presentatie geven:

1. Open de presentatie die u wilt geven.
2. Klik op **Start presentatie** in de **Diavoorstelling** werkbalk.
U kan ook klikken op **Presenteren** in de Officemenubalk.

Instellingen in de **Diavoorstelling** werkbalk:

- Om aan te geven met welke dia de presentatie moet beginnen, klikt u op het **Start de presentatie** pictogram ▾.
- Om aan te geven of de presentatie getoond moet worden op het volledige scherm gebruikt u het **Volledige scherm** aankruisvakje.

Gebruikersinterface:

- [Office menubalk \(p. 45\)](#)
- [De Diavoorstelling werkbalk \(p. 49\)](#)

Zie ook:

- [Presentaties Openen \(p. 54\)](#)
- [Presentaties Bewerken \(p. 56\)](#)

---

6 Sjablonen

Leer hoe u met sjablonen kan werken.

- [Sjablonen gebruiken \(p. 64\)](#)
- [Sjablonen maken \(p. 65\)](#)
- [Sjablonen bewerken \(p. 66\)](#)
- [Sjablonen beheren \(p. 67\)](#)

6.1 Sjablonen gebruiken

Afhankelijk van de serverconfiguratie zijn er verschillende globale sjablonen beschikbaar. U kan ook uw eigen sjablonen maken.

U gebruikt als volgt een sjabloon als u een nieuw document maakt:

Op de Tekst, Rekenbladen of Presentatie app startpagina gebruikt u één van de volgende methodes:

- Klik u op een sjabloon in *Nieuw vanuit een sjabloon*.
- Open het context menu van een sjabloon. Selecteer **Nieuw vanuit sjabloon**.

Gebruik in de Bestanden app één van de volgende methoden:

- Dubbelklik op het sjabloon.
- Selecteer een sjabloon. Klik op het **Nieuw vanuit sjabloon** pictogram in de werkbalk.
- Open de sjabloon in de Viewer. Klik op het **Nieuw vanuit sjabloon** pictogram .

Het nieuwe document wordt getoond vanuit het *naamloos* document.

Gerelateerde onderwerpen:

- [Sjablonen maken \(p. 65\)](#)
- [Sjablonen bewerken \(p. 66\)](#)
- [Sjablonen beheren \(p. 67\)](#)

6.2 Sjablonen maken

De volgende opties zijn beschikbaar:

- Sla het document waar u nu mee werkt op als sjabloon
- voeg een lokaal document toe als een sjabloon

Het nieuwe sjabloon wordt opgeslagen onder *Mijn bestanden* in de Bestanden app. U kan uw eigen sjablonen ordenen met sjabloonmappen.

Het huidige document opslaan als een nieuw sjabloon als volgt:

1. Open een bestaand document of maak een nieuwe op de Tekst, Rekenbladen of Presentatie app startpagina
Tip: Om de globale sjablonen aan te passen maakt u een nieuw sjabloon op basis van het globale sjabloon dat u wilt aanpassen.
2. In de **Bestand** werkbalk, klik u op **Opslaan in Drive**. Selecteer **Opslaan als sjabloon**. Het *Opslaan als sjabloon (.dotx)* dialoog opent.
Selecteer een sjabloonmap.
Geef een bestandsnaam. Klik op **OK**.
3. Bewerk de inhoud aan de hand van uw wensen.
4. Om een sjabloon af te sluiten klikt u op het **Document sluiten** pictogram ×

Een bestaand document als sjabloon opslaan gaat als volgt:

1. Klik op **Sjabloon toevoegen** in de werkbalk. Het *Upload bestand* scherm opent.
2. Selecteer een sjabloon.
Resultaat: Het sjabloon wordt geüpload naar Bestanden. Daarna wordt het document getoond in *Nieuw vanuit een sjabloon*.

U kan ook één van de volgende methoden gebruiken:

- Sleep een sjabloon vanuit de bestandsbrowser of vanaf het bureaublad naar het *Nieuw vanuit een sjabloon* gebied.
- Gebruik het context menu in *Nieuw vanuit een Sjabloon* in een vrij gebied.

Gebruikersinterface:

[De knop voor het aanmaken van nieuwe objecten \(p. 10\)](#)

Gerelateerde onderwerpen:

- [Sjablonen gebruiken \(p. 64\)](#)
- [Sjablonen bewerken \(p. 66\)](#)
- [Sjablonen beheren \(p. 67\)](#)

6.3 Sjablonen bewerken

U kan uw eigen sjablonen bewerken. U kan uw eigen sjablonen beheren in sjabloonmappen.

Een bestaand sjabloon bewerken gaat als volgt:

1. Open het contextmenu van een sjabloon onder *Nieuw vanuit sjabloon* op de Tekst, Rekenbladen of de Presentatie app startpagina. Selecteer **Bewerk sjabloon**.

Gebruik in de Bestanden app één van de volgende methoden:

- Selecteer een sjabloon. Klik op het **Meer Acties** pictogram ⋮ in de werkbalk. Klik op **Bewerk sjabloon** in het menu.
- Selecteer het sjabloon vanuit de Viewer. Klik op het **Meer Acties** pictogram ⋮ in de werkbalk. Klik op **Bewerk sjabloon** in het menu.

2. Bewerk de inhoud aan de hand van uw wensen.

3. Om een sjabloon af te sluiten klikt u op het **Document sluiten** pictogram ×

Gerelateerde onderwerpen:

[Sjablonen gebruiken \(p. 64\)](#)

[Sjablonen maken \(p. 65\)](#)

[Sjablonen beheren \(p. 67\)](#)

6.4 Sjablonen beheren

Om het overzicht te bewaren, kan u uw eigen sjablonen in sjabloonmappen organiseren. Als u een nieuw document maakt worden alle sjablonen van het zelfde type getoond in alle sjabloonmappen. U heeft de volgende mogelijkheden:

- een nieuwe sjabloonmap maken
- verwijder een sjabloonmap

Een sjabloonmap maakt u als volgt:

1. In de Bestanden app maakt u een nieuwe persoonlijke map die u wilt gebruiken voor de sjablonen. Als u al sjablonen heeft aangemaakt kan u deze nu in de nieuwe map plaatsen.
2. Op de Tekst, Rekenbladen of Presentatie app startpagina klikt u op het **Document Instellingen** pictogram aan de rechterkant van de menubalk. Het *Document Instellingen* scherm wordt geopend.
3. Klik op **Nieuwe sjabloonmap toevoegen**. Selecteer de nieuwe map. Klik op **OK**.

Een sjabloonmap verwijderd u als volgt:

1. Op de Tekst, Rekenbladen of Presentatie app startpagina klikt u op het **Document Instellingen** pictogram aan de rechterkant van de menubalk. Het *Document Instellingen* scherm wordt geopend.
2. Klik op het **Verwijderen** pictogram naast een sjabloonmap.

Opmerking: Noch de sjabloonmap noch de sjablonen erin worden verwijderd tijdens dit proces. Na deze actie worden de sjablonen niet meer getoond als u een nieuw document maakt.

Gerelateerde onderwerpen:

- [Sjablonen gebruiken \(p. 64\)](#)
- [Sjablonen maken \(p. 65\)](#)
- [Sjablonen bewerken \(p. 66\)](#)
- [De Documents Instellingen \(p. 12\)](#)

---

7 Samenwerken

Leer hoe u kan samenwerken met andere gebruikers of externe partners.

- [Documenten Delen \(p. 70\)](#)
- [Samen documenten bewerken \(p. 71\)](#)
- [Andere personen op de hoogte stellen \(p. 72\)](#)

7.1 Documenten Delen

U kunt een geopend document delen met interne gebruikers of externe partners met lees- of bewerkingsrechten. De personen ontvangen een uitnodiging per e-mail. Als een externe partner toegang krijgt tot het document, wordt de partner automatisch aangemeld als gastgebruiker.

Een geopend document delen met interne gebruikers of externe partners gaat als volgt:

1. Klik op **Bestand** in de Officemenubalk.
Klik op het **Delen / Rechten** pictogram in de werkbalk.
Het scherm om te delen wordt geopend.
2. In **Bie kan deze map benaderen?**, kan u configureren wie toegang heeft tot het document:
  - Als u de gegevens alleen wilt delen met specifieke personen selecteert u **Alleen genodigden**.
  - Als u de gegevens niet alleen wilt delen met specifieke personen, maar met alle mensen die de link naar de gegevens krijgen, selecteert u **Iedereen met een link en genodigden**.
3. Om de gewenste personen uit te nodigen, voert u een naam of een e-mailadres in **Mensen toevoegen** in.
  - Om de rechten van een persoon in te stellen selecteert u een rol in **Uitnodigen als**.
  - Om de gebruikersrol van een toegevoegde persoon aan te passen, klikt u op de toegewezen gebruikersrol naast de persoon of op **Details**.
  - Om de rechten van een persoon te verwijderen klikt u op het **Acties** pictogram + naast de persoon. Klik op **Verwijderen**.

Als u mensen uitnodigd wordt het **Uitnodigingsbericht (optioneel)** invoerveld getoond. Indien nodig kan u hier een bericht ingeven.

Als je **Iedereen met de link en uitgenodigde mensen** kunt u de link doorgeven door op **Link kopiëren** naast de link te klikken.
4. Om de instellingen aan te passen, klikt u op het **Delen opties** pictogram in de titelbalk. De volgende instellingen zijn beschikbaar:
  - Link opties
    - Om een tijdslimiet in te stellen voor de toegang tot de gedeelde gegevens, selecteert u een tijdsduur in **Vervaltijd**.
    - Om de toegang met een wachtwoord te beveiligen, voert u een wachtwoord in **Wachtwoord (optioneel)** in. Als u de openbare link per e-mail verstuurt, bevat de e-mail het wachtwoord.
    - Als een link ook alle submappen moet bevatten, schakel dan **Delen met submappen** in.
  - Uitnodigingsopties
    - Om automatisch een bericht te sturen naar de personen die door u zijn uitgenodigd voor een gedeeld item, schakelt u **Verstuur kennisgevingen via e-mail** in.

Gerelateerde onderwerpen:

[Samen documenten bewerken \(p. 71\)](#)

[Andere personen op de hoogte stellen \(p. 72\)](#)

7.2 Samen documenten bewerken

Documenten die op de groupware server zijn opgeslagen, kunnen samen met andere gebruikers of met externe partners in realtime worden bewerkt.

- De documenten moeten worden opgeslagen in een openbare of gedeelde map.
- Elke gebruiker moet schrijfrechten hebben voor deze map.

Een document samen met andere personen bewerken gaat als volgt:

1. Deel het document dat u wilt bewerken samen met anderen en geef ze schrijfrechten.
  - In de Bestanden app, nodig die mensen uit voor een gedeeld object met wie u het document samen wilt bewerken.
  - Geef ze de gebruikersrol Reviewer. Zorg ervoor dat ze een e-mailmelding ontvangen.
2. U en de andere gebruikers kunnen nu het document openen. De gebruikers zijn gemarkeerd met verschillende kleuren. Om de lijst met gebruikers te tonen of te verbergen, klikt u op **Weergeven** in de Officemenubalk. Schakel **Gebruikers weergeven** in of uit.
Elke gebruiker kan de cursor van de andere gebruikers zien. De cursors worden gemarkeerd volgens de kleuren van de gebruikers.
3. Bewerk het document. Elke gebruiker kan alle wijzigingen zien die door andere gebruikers zijn toegepast.
4. Om te stoppen moet een gebruiker klikken op het **Sluit document** pictogram × aan rechterkant van de Officemenubalk. Er wordt automatisch een nieuwe versie van het document aangemaakt. De andere gebruikers kunnen verder werken aan het document.

Gerelateerde onderwerpen:

[Documenten Delen \(p. 70\)](#)

[Andere personen op de hoogte stellen \(p. 72\)](#)

7.3 Andere personen op de hoogte stellen

Terwijl u aan een document werkt, kunt u andere personen uitnodigen om aan het document samen te werken door hen een melding te sturen.

- Om dit te doen, vermeldt u de persoon in een opmerkingenveld door het e-mailadres van de persoon in te voeren in het opmerkingenveld.
- De genoemde persoon ontvangt een e-mail met een link naar het document.
- als de genoemde persoon nog geen toegangsrechten heeft tot het document, wordt u gevraagd welke rechten de persoon moet krijgen.

Een andere persoon op de hoogte stellen gaat als volgt:

1. Voer een opmerking in het huidige document in.
  - Definieer de positie voor het invoeren van de opmerking. Afhankelijk van het documenttype kan dit een regel tekst zijn, een tabelcel of een presentatiedia.
  - Klik op de functie **Reageren** in de **Invoegen** werkbalk.
  - Aan de rechterkant wordt een commentaarveld weergegeven.
2. Typ @ in het commentaarveld, gevolgd door een e-mailadres en een spatie.
  - Tijdens het invoeren van het e-mailadres worden verschillende overeenkomende suggesties weergegeven. Om een suggestie te accepteren, klikt u erop.
3. Voer een opmerking in.
  - Klik op het **Sturen** pictogram .

Gebruikersomgeving:

[De Invoegen werkbalk \(p. 18\)](#)

Gerelateerde onderwerpen:

[Documenten Delen \(p. 70\)](#)

[Samen documenten bewerken \(p. 71\)](#)

Register

A

Aanmaken
presentatie, 53
rekenbladen, 38
tekstdocument, 23

App

Presentatie, 43
Rekenbladen, 29
Tekst, 13

B

Bewerken
andere personen op de hoogte stellen, 72
deel documenten, 70
presentatie, 56
rekenblad, 41
samen documenten bewerken, 71
tekstdocument, 25
bewerken met een nieuwe naam
presentatie, 60
rekenblad, 42
Bewerken onder een nieuwe naam
tekstdocument, 27
Bewerkscherm
Presentatie, 44
Bewerkvenster
Rekenbladen, 30
Tekst, 14

D

Documentatie, 5
Documents, 7, 8
componenten, 9
Documents Instellingen, 12
algemene sjabloonmappen, 12
controleer continu op spelling, 12
Gebruik de App Suite thema in editors, 12
gebruikerswoordenboek bewerken, 12
maatvoeringen, 12
mijn sjabloonmappen, 12
taal van meldingen instellen, 12

E

Een presentatie geven, 61

I

instellingen, 12

O

Office menubalk
Presentatie, 45
Rekenbladen, 31
Tekst, 15
openen
presentatie, 54
rekenblad, 39
tekstdocument, 24

P

Presentatie, 43
aanmaken, 53, 57
afdrukken, 56
bewerken, 56
bewerken met een nieuwe naam, 60
bewerkscherm, 44
dia-inhoud bewerken, 58
dia-layouts bewerken, 59
downloaden, 56
geven, 61
Office menubalk, 45
openen, 54
verzenden via e-mailbericht, 56
zoek en vervang, 56

R

Rekenblad
afdrukken, 41
bewerken, 41
bewerken met een nieuwe naam, 42
zoek en vervang, 41
Rekenbladen, 29
aanmaken, 38
bewerkvenster, 30
downloaden, 41
Office menubalk, 31
openen, 39

S

Samenwerken, 69
Sjablonen, 63
aanmaken, 65
bestaand document toevoegen, 65
bewerken, 66
gebruik, 64
organiseren, 67

T

Tekst, 13
bewerkvenster, 14
Office menubalk, 15
Tekstdocument
aanmaken, 23
afdrukken, 25
bewerken, 25
bewerken onder een nieuwe naam, 27
downloaden, 25
openen, 24
verzenden via e-mailbericht, 25
zoek en vervang, 25
